

Grip A (H1N1): La primera pandèmia del segle XXI

ÍNDIX

	Pàgina
1. Introducció	
1.1 Motivació	5
1.2 Metodologia	5
1.3 Objectius	6
2. La zoonosi	
2.1 La zoonosi: Què és i com ha evolucionat	7
2.2 Agents zoonòtics i malalties més comunes	7
2.3 Malalties zoonòtiques més comunes ocasionades per virus	7
3. Pandèmia	
3.1 Què és una pandèmia?.....	8
3.2 Pandèmies ocasionades pel virus de la grip	8
3.3 Pandèmies potencials: grip aviar	9
4. La grip	
4.1 Què és la grip?	10
4.2 Tipus de gripes	10
4.3 Contagi. Síntomes	11
4.4 Prevenió de la grip comuna	11
4.5 Epidèmies de grip estacional	12
5. Grip A	
5.1 Què és la grip A?	13
5.2 Quins símptomes dona	13
5.3 Quins medicaments hi ha per tractar-la	13
5.4 Com es transmet la grip A	14
5.5 Com es pot prevenir la grip A	14
5.6 D'on i quan surt a la llum el nou virus	14
5.7 Protocol per a la prevenció de la infecció pel virus pandèmic (H1N1) 2009 en centres sanitaris en fase 6	15
5.8 Últimes recomanacions (octubre 2009)	16
6. Seguiment de la grip A per la premsa	
6.1 Prepandèmia (25 abril a 11 de juny del 2009)	17
6.2 Pandèmia (12 de juny- 30 de setembre 2009)	19
7. Evolució estadística de la grip A (fins al 23 d'octubre de 2009).....	23

8. Comunicats de Premsa del Ministeri de Sanitat i Política Social espanyol i de la Generalitat de Catalunya	25
9. Impacte econòmic de la grip A (2009). Resultats obtinguts de l'anàlisi de la premsa diària	27
10. Enquestes d'opinió	
10.1 Objectius	31
10.2 Anàlisi dels resultats (agost 2009)	31
10.3 Anàlisi dels resultats(novembre 2009)	33
10.3.1 Estudiants de batxillerat entre 15 i 19 anys	33
10.3.2 Població entre 24 i 73 anys	35
10.4 Conclusions	36
11. Entrevistes d'opinió	
11.1 Objectius	37
11.2 Conclusions	37
12. Conclusions del treball	39
13. Bibliografia	43
Annexos	
1. Seguiment de la grip A, a partir de la premsa diària	46
2. Model d'enquesta	80
3. Model d'entrevista	82
4. Transcripció de les entrevistes	103

1. Introducció

1.1. Motivació

Encara que inicialment vaig escollir el tema de la grip A a proposta de la meua tutora, és un tema que, a mida que he anat investigant i seguint-lo d'aprop m'ha anat motivant més.

L'evolució d'aquesta primera gran pandèmia del s.XXI, en una societat globalitzada en la que tenim molta informació, té moltes lectures: política, econòmica, sanitària, social de les quals he intentat donar una pinzellada en el meu treball.

1.2 Metodologia

Per realitzar aquest treball, he recollit notícies aparegudes a la premsa des del 25 d'abril de 2009, quan apareixen les primeres notícies sobre la grip porcina i el Ministeri de Sanitat publica el seu primer comunicat de premsa.

Certament la grip A ha generat "rius de tinta". He fet el buidatge de la premsa local : *Diari de Tarragona, Més Tarragona i el Punt*, dia a dia, des del 25 d'abril fins el 30 de setembre de 2009.

He seguit la premsa local per veure com es tracten notícies d'abast mundial en diaris de tiratge discret.

També he recollit notícies o articles d'opinió de revistes i altres diaris de tiratge nacional com *La Vanguardia* , *El Periódico*, *El Mundo*, etc.

El buidatge dels diaris, m'ha obligat a estar pendent del meu treball dia a dia des del mes d'abril.

De fet les informacions sobre la grip A, per tots els mitjans, són tan exhaustives que he hagut de fer una feina de síntesi diària.

Una segona part de la investigació ha estat basada en fer entrevistes a personal mèdic i sanitari, fonamentalment, i enquestes a diferents persones del carrer a fi d'obtenir la seva opinió sobre la grip A i la pandèmia que s'ha generat.

Finalment una tasca de seguiment diari des del 25 d'abril i setmanal a partir del 28 de juliol han estat els comunicats del *Ministerio de Sanidad i Política Social*. Així com la informació que regularment penjava a la seva Web la Generalitat de Catalunya, la OMS i el *European Centre for Disease, Prevencion and Control*.

El treball consta també d'una part teòrica en la que analitzo la zoonosi i com les malalties zoonòtiques han afectat a la humanitat, especialment aquelles que s'han convertit en pandèmia.

La grip és una malaltia que ha causat diverses pandèmies al llarg de la nostra història, descriu aquestes pandèmies fent especial èmfasi el H1N1.

Analitzo què té de diferent aquest virus, anomenat nou, quins protocols s'han de seguir als hospitals, a les empreses, a les escoles, a la nostra vida social, per prevenir el contagi, o quan ja estem infectats amb el virus, què hem de fer.

La part teòrica ha resultat també fonamental per arribar a unes conclusions finals sobre el H1N1.

El problema més important que he trobat és el d'organitzar la immensa quantitat d'informació que hi ha sobre la grip A i l'esforç que m'ha suposat el seguir diàriament les informacions que anaven apareixent.

1.3 Objectius

- Analitzar què suposa una pandèmia al s.XXI, en un món globalitzat en tots els aspectes.
- Esbrinar com la gent del carrer, i el sector mèdic viuen aquesta pandèmia.
- Com han afrontat els diversos països la pandèmia de grip A, a nivell sanitari, econòmic, etc.
- Quines repercussions econòmiques, socials, polítiques pot tenir aquesta grip.
- Com tracten la pandèmia els governs i institucions sanitàries mundials.

2. La zoonosi

2.1 La zoonosi : Què és i com ha evolucionat

La zoonosi és una malaltia parasitària que es transmet dels animals vertebrats a l'home i viceversa. Entre les zoonosis més comunes hi ja la ràbia, la tularèmia, la psitacosi, el borm i d'altres infeccions respiratòries.

Durant bona part de la prehistòria la humanitat estava formada per petites comunitats (uns 150 individus) que rarament entraven en contacte amb altres grups. Les malalties epidèmiques tendien a extingir-se després del primer contacte amb una població.

Perquè existeixi epidèmia es necessària una aflluència de persones constant que no hagin desenvolupat una resposta immunitària, per la qual cosa comencem a parlar d'epidèmies quan els col·lectius humans s'assenten a territoris fixes i hi ha relacions habituals entre aquests assentaments.

Moltes malalties zoonòtiques van ocasionar un elevat nombre de morts a extenses regions europees, que solament es van començar a "controlar" amb els avenços mèdics i de condicions higièniques iniciats als s.XVIII i XIX.

A l'any 2004 es van comunicar 400.000 casos de zoonosis a la Unió Europea. La majoria van ser de transmissió alimentària i van causar 119 morts, encara que es calcula que el nombre real de casos es molt més elevat. La Unió Europea va aprovar la legislació marc pel control de la zoonosi amb el reglament 2160/ 2003.

La OMS junt amb la FAO ¹ insisteixen en la necessitat de que els Comitès de Control de malalties zoonòtiques siguin multidisciplinaris (metges, veterinaris, sociòlegs, epidemiòlegs), ja que avui en dia per controlar aquestes malalties s'ha de treballar des de diferents àmbits.

2.2 Agents zoonòtics i malalties més comunes

Els diferents tipus de malalties zoonòtiques es poden classificar segons l'agent contagiós, que pot ser un protozous, helmits, fongs, eubacteris, virus, prions.

Algunes malalties molt comunes han estat causades per bacteris com el còlera, el borm, el tifus o la salmonel·losi, altres per paràsits com la malària o la toxoplasmosi, o per bacils com la tularèmia.

2.3 Malalties zoonòtiques més comunes ocasionades per virus

Entre les malalties zoonòtiques causades per virus hi trobem: Èbola, Febre groga, Herpes B, Ràbia i Grip, entre d'altres.

¹ FAO "Organización y dirección de programas de salud pública veterinaria"
(<http://www.fao.org/docrep/006/y4962t06.htm>)

3. Pandèmia

3.1 Què és una pandèmia?

És una epidèmia o afectació per una malaltia infecciosa de persones o animals d'una àrea geogràficament extensa. Aquest mot prové del grec, la paraula *pan* significa tot i *demos* poble.

Segons la OMS existeixen cinc fases abans de que es declari una pandèmia:

La fase 1, és aquella que es refereix a un virus que circula entre els animals, aquest no ha causat cap infecció en els humans.

La fase 2, és quan el virus ja ha contagiat a alguna persona, i es pot considerar un potencial d'amenaça de pandèmia.

La fase 3, és aquella en la qual el virus afecta a petits grups de persones, i per primera vegada es pot transmetre entre humans.

En la fase 4, el virus és capaç de provocar brots comunitaris, el que fa que augmenti el risc de pandèmia. Si algun país sospita o verifica algun cas ho ha de comunicar a la OMS que després d'avaluar la situació, haurà de donar una resposta. Aquesta fase fa augmentar el risc de pandèmia, però no té perquè succeir.

La fase 5, està caracteritzada per la propagació del virus entre humans en almenys dos països d'una mateixa regió. Al declarar-se aquesta fase, la pandèmia és imminent.

La última **fase és la 6**, que és la fase pandèmica, en la qual el brot s'ha registrat a més països de diferents regions. Al arribar a aquesta fase la pandèmia ja no es pot prevenir, només es pot tractar de controlar.

3.2 Pandèmies ocasionades pel virus de la grip

Les pandèmies per grip han estat cícliques des de 1580 en que té lloc la primera de la que tenim constància. Va començar a Rússia i es va estendre per Europa i Àfrica i algunes ciutats van quedar exterminades.

Al **1889** hi va haver una pandèmia de **grip asiàtica (Russa)** que fins el 1890 va causar 1 milió de morts.

S'han produït tres pandèmies al s.XX la de 1918, 1957 i 1968 .

La **grip espanyola de 1918-1919** causada pel H1N1 va causar entre 20 i 40 milions de morts. La taxa d'infecció d'aquesta grip era del 50%, amb símptomes greus. La majoria dels morts es degueren a pneumònies bacterianes, una infecció secundària causada per la grip, però també per hemorràgies massives i edemes pulmonars. La taxa de letalitat del virus estava entre el 2% i el 20% del infectats. Va afectar, majoritàriament, a joves entre 20 i 40 anys.

L'anomenada **Grip espanyola**² es coneguda com la gran pandèmia de grip i està considerada la pandèmia més letal de tota la història de la humanitat.

Es creu que va sorgir al Tibet el 1917 i es va propagar pels militars de la primera guerra mundial, però hi ha altres hipòtesis que creuen que va ser als Estats Units on va sorgir el 1918, entre soldats que esperaven tornar a Europa. A Espanya hi van haver uns 8 milions de persones infectades el maig del 1918, d'aquests infectats van morir unes 300.000 persones.

Es va anomenar grip espanyola perquè Espanya era neutral durant la Primera Guerra Mundial es comunicaven els afectats, no com a altres països per no donar pistes als enemics. Si tenim en compte que a la Guerra van morir 10 milions de persones, els efectes de la grip van ser devastadors.

La grip va servir perquè molts països milloressin les seves condicions sanitàries i higièniques.

La **grip asiàtica (1957-1958)** causada per l'influenzavirus A era del tipus H2N2 i va causar 2 milions de morts. Es va originar a Pekín, China i en 10 mesos estava a tot el món.

La **grip de Hong Kong (1968-1969)** era del tipus H3N2 va causar 1 milió de morts.

3.3 Pandèmies potencials (grip aviar)

Entre les potencials pandèmies que han preocupat a la OMS darrerament, s'ha de destacar l'anomenada grip aviar. Aquesta grip també es pot anomenar grip del pollastre o grip de les aus. És una malaltia viral, que es pot localitzar a les aus i pot infectar, de forma excepcional, a l'ésser humà. La primera vegada que se'n va conèixer l'existència va ser a Itàlia cap al 1900. Aquest virus és del gènere Influenzavirus A i se'n coneixen 15 subtipus, els més virulents són els H5 i H7.

El primer cas documentat d'infecció humana va ser l'any 1997 a Hong Kong, quan la soca H5N1 va produir una malaltia respiratòria greu a 18 persones, de les quals sis van morir.

Des del 2003 hi ha hagut diversos brots d'aquesta grip. A Espanya no s'han detectat casos del virus ni en aus ni en persones. El problema que existeix és que si el virus muta, pot arribar a ser de molt fàcil la seva transmissió entre les persones i es declararia una pandèmia mundial. Avui en dia disposem d'una vacuna per a les aus. En alguns països ha estat considerada pandèmia, però en un futur no molt llunyà podria arribar a ser una pandèmia a nivell mundial.

² John Withington "Història Mundial de los desastres"

4. La grip

4.1 Què és la grip?

La grip és una malaltia contagiosa, de transmissió respiratòria, produïda per diferents virus³ que tenen una gran facilitat per modificar la seva estructura.

Durant les èpoques de l'any en que les condicions atmosfèriques i ambientals afavoreixen el seu desenvolupament, el virus es reproduïx amb gran intensitat i se'n multipliquen els casos produint epidèmies o pandèmies.

Fa 2.400 anys Hipòcrates va descriure els símptomes de la grip humana i des de llavors el pas més gegantí el va donar la humanitat quan al 1944 Thomas Francis, basant-se en el treball de l'australià Frank Macfarlane, fa la primera vacuna contra la grip i evidentment quan es comencen a utilitzar antibiòtics per minimitzar els efectes secundaris de la grip, especialment pneumònies.

4.2 Tipus de gripes

El virus de la grip és un virus de la família orthomyxoviridae⁴ del qual n'hi ha dos tipus diferents: el virus de la grip A i el de la grip B que tenen vuit cadenes de RNA⁵ monocatenari. A la membrana tenen espícules glucoprotèiques de dos tipus: hemaglutinina⁶ (n'hi ha 16 diferents) i neuraminidasa⁷ (n'hi ha 9 diferents).

El segon gènere, és un virus de la grip anomenat C, que té 7 segments de RNA monocatenari, no té neuraminidasa, ocasiona formes més lleus, no té estacionalitat i no ocasiona epidèmies.

El virus A i B poden variar la seva estructura constituent. Poden tenir canvis menors i majors. Els menors donen lloc a les epidèmies i els majors a les pandèmies.

Els canvis menors es poden produir en els virus A i B i són unes mutacions espontànies que es produeixen en els gens que codifiquen l'hemaglutinina i la neuraminidasa.

Els canvis majors només es produeixen en el virus A. Es produeixen per dos mecanismes, per reagrupacions genètiques de soques de virus animals i

³ És una entitat biològica que creix dins d'una cèl·lula hoste i està considerada un agent patògen.

⁴ Família de virus d'RNA que infecten als vertebrats.

⁵ És l'àcid ribonucleic, que està format per cadenes de nucleòtids, la seva composició és: ribosa (C₅H₁₀O₅), base nitrogenada púrica (amb adenina o guanina) o base nitrogenada pirimidínica (uracil o citosina) i àcid fosfòric (H₃PO₄).

⁶ És una glucoproteïna antigènica que es troba a la superfície del virus de la grip i és la responsable de la unió del virus a la cèl·lula infectada.

⁷ Enzím present a la càpside del virus (la càpside és el que protegeix el material genètic del virus, determina si una cèl·lula és apte per a la seva infecció i s'encarrega de començar a infectar-la).

humans (el reservori del virus era animal i humà) i que el material genètic és de 8 segments de RNA, aspectes que faciliten la seva reagrupació.

4.3 Contagi. Síntomes

El virus entra a l'organisme per via aèria (rinofaringe) al tossir o esternudar persones infectades.

Després d'un a quatre dies des de que s'ha produït contagi, apareixen els símptomes que duren uns set dies. La grip és una malaltia de ràpida propagació, ja que el virus pot viure bastant de temps fora de l'organisme si les temperatures són fredes i el temps sec.

Els símptomes de la grip estacional són: febre que no arriba als 39 graus, mal de cap d'intensitat moderada, mal de coll, cansament moderat, tos, forta congestió nasal amb mucositat, dolors musculars moderats.

Al ser una malaltia vírica, no hi ha un tractament eficaç contra la grip, sinó medicaments que ajuden a alleugerar el símptomes.

4.4 Prevenció de la grip comuna

Per prevenir la grip es aconsella la vacunació. La OMS recomana cada any de quines soques és necessari vacunar-se, basant-se en la informació dels centres de vigilància epidemiològica.

La protecció que ofereix la vacuna és entre un 50 i un 80%, sempre que correspongui la vacuna amb el virus que circula. Aquesta vacuna s'ha d'administrar entre l'octubre i el novembre.

La vacuna s'ha de administrar a la població considerada d'alt risc: persones majors de 65 anys, residents en institucions tancades (residències, internats, presons, etcètera), pacients amb malalties cròniques o tractaments prolongats amb aspirina. També cal que es vacunin aquell sector de la població que està en contacte estret amb població d'alt risc, especialment sanitaris.

La vacuna, però, també pot produir efectes secundaris en el 69% dels casos, aquests efectes són lleugeres reaccions locals i en el 30% són generals.

Si amb la vacuna, es presenten els primers símptomes gripals, s'ha d'iniciar el tractament simptomàtic amb analgèsics⁸ i antipirètic⁹, i evitar les infeccions respiratòries.

La vacuna junt amb mesures higièniques preventives es el més recomanable per no patir la grip estacional.

⁸ Fàrmac que calma i elimina el dolor.

⁹ Substància que baixa la febre.

4.5 Epidèmies de grip estacional.

El virus de la grip ocasiona anualment epidèmies que afecten a un 10-20% de la població. Existeixen unes unitats als hospitals que estudien l'evolució de la grip. A Catalunya hi ha 51 metges sentinella¹⁰, repartits pels diferents hospitals de la Xarxa Pública Sanitària.

Catalunya segueix un programa de vacunació de la grip estacional. A l'any 2005, segons el *Butlletí Epidemiològic de Catalunya* hi va haver una taxa d'incidència de la grip estacional de 2144,5 casos per 100.000 habitants, sent un any de molta incidència gripal (l'any 2004 va ser de 867,3 casos per 100.000 habitants). La consellera de Sanitat ha declarat que la grip suposa una mortalitat a Catalunya de 6000 persones a l'any.

La OMS ¹¹ estima que la grip afecta anualment de manera greu a entre tres i cinc milions de persones a tot el món, de les quals moren entre 250.000 i 500.000 persones. Les persones afectades greument per la grip, habitualment pertanyen a grups de risc (malalts crònics, avis, etc).

La grip estacional apareix als mesos de fred, d'octubre a abril a l'hemisferi nord i d'abril a octubre al sud.

Per prevenir, el que la OMS veia com a possibilitat de pandèmia (grip aviar), al 1999 va fer una crida a tots els països perquè presentessin un pla de pandèmia.

A Catalunya s'estava treballant des de 2004 en l'elaboració d'un Pla d'Actuació enfront d'una possible pandèmia, que va ser aprovat al 2006 i ha servit per la organització del sistema sanitari en aquesta pandèmia 2009.

¹⁰ Butlletí Epidemiològic de Catalunya. Novembre 2007. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut

¹¹ Segons l'Institut Pasteur

5. Grip A

5.1 Què es la grip A ?

La grip A està causada per una variant del Influenzavirus A d'origen porcí. Aquesta grip ha tingut diverses denominacions com grip porcina o grip nova. El 30 d'abril de 2009 la OMS va decidir nomenar-la grip A (H1N1).

El virus que està causant la pandèmia (Influenzavirus A) és de la família Orthomyxoviridae. És un virus híbrid, amb components porcins y humans, que el fan fàcilment transmissible i un component aviar que el fa patogen.

La pàgina de la Generalitat qualifica la grip de la manera següent¹²: “ La grip pel nou virus A (H1N1) és una malaltia respiratòria contagiosa que conté elements d'un virus trobat als porcs, a les aus i als humans.”

Robert Webster¹³, viròleg nord-americà diu que el virus de la grip A és un “embolic de virus, mutant a partir de quatre virus: el de la grip humana, aviar, porcina americana i porcina eurasiàtica”.

Josep Guarro¹⁴, catedràtic de microbiologia de la URV explica en una entrevista que l'aparició d'aquests virus nou es deu a que el genoma del virus de la grip està format per vuit segments a diferència de la majoria dels virus que en tenen un. Al multiplicar-se el virus es fàcil que per error els segments genòmics de diferents virus s'agrupin i donin lloc a un virus amb nou material genètic (si tenen 8 segments les probabilitats són de 2 elevat a 8, es dir, 256 virus diferents). Molts virus no sobreviuen i la possibilitat de passar la barrera de l'espècie és limitada. Aquest virus H1N1 respon bé als tractaments però pot mutar.

5.2 Quins símptomes dona

Febre alta (igual o superior a 38 graus), malestar general, manca de gana i tos, També hi pot haver augment de la secreció nasal, mal de coll, nàusees, vòmits i diarrea.

5.3 Quins medicaments hi ha per tractar-la

Els medicaments antivirals no curen la grip, però ajuden si s'administren dintre les 48h posteriors als primers símptomes, alleugeren alguns d'aquests, redueixen la durada de la malaltia i la probabilitat de complicacions importants, com la pneumònia.

Els hospitals disposen d'antivirals per tractar els pacients. Si els antivirals s'utilitzen d'una manera indiscriminada, podrien facilitar l'aparició de noves

¹² <http://gencat.cat/especial/grip>

¹³ Diari de Tarragona, 3 de maig de 2009

¹⁴ Diari de Tarragona, 7 de maig de 2009

soques del virus H1N1 resistents a aquests fàrmacs i per tant deixarien de ser eficaços.

Es recomana no prendre aspirina¹⁵ per baixar la febre ja que les pneumònies bilaterals¹⁶ que pot provocar la grip són hemorràgiques. S'ha de prendre paracetamol i ibuprofeno.

5.4 Com es transmet la grip A

Es transmet de la mateixa manera que la grip comuna, quan un infectat tus o esternuda sense tapar-se el nas i la boca amb un mocador, infecta a les persones que estan a prop.

Si qui esternuda o tus ho fa a la mà, les gotes i gèrmens poden transmetre's de la seva mà a qualsevol superfície que toqui i poden perviure en aquesta superfície durant un temps. Si una altra persona toca aquestes superfícies i després es toca la cara, els gèrmens poden entrar en el seu organisme i infectar-la. Així es contagien totes les gripes i també la grip A.

En cap cas es transmet per via digestiva, per tant no es transmet amb el consum de porc.

5.5 Com es pot prevenir la grip A

La millor protecció és tenir cura amb una sèrie de mesures higièniques com: fer servir mocadors de paper per tapar-nos la boca i el nas, al tossir o esternudar i llançar els mocadors després de fer-los servir.

S'han de rentar les mans amb freqüència, amb aigua i sabó o preparats d'alcohol. S'ha de mantenir una bona ventilació dels espais tancats.

5.6 D'on i quan surt a la llum el nou virus

Es parla de que el brot de grip porcina va sorgir d'un poble mexicà proper a un gran escorxador.

El nen Edgar Hernández Hernández de 4 anys, és el presumpte primer contagiats de grip porcina. Edgar viu a La Gloria, un poble proper al complex d'escorxadors de la multinacional nord-americana Smithfields.

Des de desembre de 2008 hi ha hagut diversos brots de malalties respiratòries agudes a la zona, on veïns i ecologistes denuncien la contaminació de l'aire i de l'aigua provocades per una insuficient depuració, ja que es mata un porc cada dos segons.

¹⁵ Fernando Vizcarro, President del Col·legi de Metges de Tarragona (Diari, 30 d'agost de 2009)

¹⁶ Pneumònia que afecta als dos pulmons, és una inflamació també coneguda com a doble pneumònia.

El pacient zero, malalt des de primers d'abril, tractat amb amoxicil·lina¹⁷ i paracetamol està plenament recuperat.

5.7 Protocol per a la prevenció de la infecció pel virus pandèmic (H1N1) 2009 en centres sanitaris en fase 6.

La grip A té un període d'incubació de 7 dies. Qualsevol persona amb febre igual o superior a 38 graus o símptomes d'infecció respiratòria aguda (tos, dificultat respiratòria, cefalea, rinorrea, mal de coll, miàlgia, malestar general que pot anar acompanyat de diarrea i vòmits) i pneumònia no filiada són sospitosos de patir grip A. La confirmació de la malaltia és mitjançant anàlisi.

El protocol d'actuació al CAP és¹⁸:

Els malalts amb símptomes ho han de comunicar al mostrador del Centre d'Atenció Primària (CAP) i se'ls proporcionarà una mascareta si no se l'atén immediatament. S'ubicarà al pacient en una sala ben ventilada respectant l'espai d'un metre respecte a un altre pacient. Al fer la visita el metge decidirà si és necessari derivar-lo a l'hospital o al seu domicili.

La major part de malalts no requereixen atenció hospitalària excepte si tenen dificultat respiratòria greu, saturació d'oxigen¹⁹ en sang, pols alterat, esgotament respiratori, evidència de deshidratació, nivell de consciència alterat si és un malalt immunodeprimit greu o presenta altres símptomes considerats rellevants pel metge que atén el cas.

A urgències de l'hospital es tornarà a fer una avaluació inicial i des del 15 d'agost de 2009, els hospitals han de realitzar el seu propi diagnòstic de grip A utilitzant els reactius de PCR²⁰. A Catalunya, solament s'envien a l'hospital Clínic de Barcelona²¹ mostres dels casos greus per poder fer el seguiment del virus i determinar les possibles mutacions de resistència en els diferents antivirals.

Als pacients hospitalitzats se'ls ha de fer un exsudat nasal i faringi així com un anàlisi de sang.

En principi es recomana el tractament amb antivirals de persones que compleixin els criteris d'ingrés hospitalari o que tinguin factors de risc que ho aconsellin.

¹⁷ Antibiòtic semisintètic derivat de la penicil·lina.

¹⁸ Departament salut/ grip A/ professionals de la salut/ protocols/ " Pla d'Actuació a Catalunya enfront d'una infecció pel virus pandèmic (H1N1) 2009." Versió 14 d'octubre 2009. Darrera versió penjada 3 novembre 2009.

¹⁹ S'obté dividint la capacitat màxima d'oxigen pel contingut real i multiplicant-ho per cent.

Normalment en la sang arterial és d'un 97% i a la venosa un 73%.

²⁰ *Polymerase Chain Reaction*, tècnica de biologia molecular que s'utilitza per obtenir còpies de fragments de DNA. Aquesta tècnica la va descobrir Kary B. Mullis el 1965.

²¹ "Pla d'actuació a Catalunya enfront d'una infecció pel virus pandèmic (H1N1) 2009" (Protocol actualitzat a 3 de novembre, pàg 13. Web Departament de salut (<http://www.gencat.cat/salut/>))

El tractament amb oseltamivir s'ha d'iniciar a les 48 hores del començament dels símptomes. Per adolescents, de 13 a 17 anys i adults la dosi recomanada serien 75 mg dos cops al dia durant 5 dies. En casos greus es pot doblar la dosi i allargar-la 7-10 dies.

La informació de la que es disposa de l'ús del oseltamivir en menors d'un any és molt limitada així que s'han de tractar sota una estricta supervisió mèdica.

Per dones embarassades, s'ha de seguir el mateix procediment que amb les que no ho estan ja que els antivirals aporten més beneficis que riscos teòrics. Com la utilització d'aquest producte amb dones embarassades és molt limitat (no hi ha estudis clínics) s'ha d'informar a la pacient compartint amb ella la decisió d'iniciar el tractament.

En fase 6 de pandèmia ja no s'estudia els contactes del malalt ni s'apliquen mesures de quarantena domiciliària, excepte de les dones embarassades, malalts amb immunodepressió i personal sanitari que hagi tingut exposició de risc, sense haver-se protegit degudament.

5.8 Últimes recomanacions (octubre 2009)

El Departament de Salut recomana que si una persona té símptomes gripals es comporti com ho fa habitualment amb la grip estacional. Es quedi a casa, faci repòs, begui molts líquids, prengui antitèrmics (paracetamol), procuri estar allunyat dels altres per no contagiar i truqui al seu CAP (Centre d'Atenció Primària).

Si els símptomes no desapareixen en 4 o cinc dies el malalt ha d'anar al metge, també si pertany a un col·lectiu de risc:

- Dones embarassades.
- Persones amb malaltia pulmonar crònica (inclosa displàsia bronco-pulmonar, fibrosi quística i asma moderat-greu persistent).
- Persones amb malaltia cardiovascular crònica (exclosa la hipertensió).
- Persones amb diabetis mellitus tipus I i tipus II amb tractament farmacològic.
- Persones amb insuficiència renal moderada-greu, pacients en diàlisi.
- Persones amb hemoglobinopaties i anèmies moderades-greus.
- Persones amb asplènia (falta de la melsa).
- Persones amb malaltia hepàtica crònica avançada (hepatitis crònica, cirrosi hepàtica).
- Persones amb malalties neuromusculars greus (esclerosi múltiple, altres).
- Persones amb immunosupressió (inclosa l'originada per la infecció pel VIH o per fàrmacs o en els receptors de transplantaments).
- Persones amb obesitat mòrbida (índex de massa corporal igual o superior a 40).
- Menors de 18 anys que reben tractament continuat amb àcid acetilsalílic, per la possibilitat de desenvolupar una síndrome de Reye.

6. Seguiment de la grip A per la premsa

He realitzat un buidatge dia per dia de les notícies que apareixen a la premsa. El resum següent està dividit en dues parts: una que recull les notícies que més m'han cridat l'atenció, anteriors a la declaració de la pandèmia per la OMS i l'altra posterior a aquesta declaració.

Faig aquesta distinció perquè en la primera fase els diferents països intenten controlar el virus al seu territori i tenen una manera determinada d'afrontar la situació.

En la segona fase, un cop declarada la pandèmia, la situació es diferent. Les polítiques sanitàries, malgrat haver-hi institucions a nivell mundial com la OMS i d'altres a nivell europeu, són diferents a cada país, per exemple, en la política de vacunacions.

6.1 Prepandèmia (25 d'abril a 11 de juny de 2009)

Els diaris comencen a parlar de la grip porcina que s'estén per Mèxic i EEUU el 25 d'abril de 2009. Ràpidament la OMS fa un comunicat assenyalant la gravetat de la situació i la possibilitat d'una pandèmia.

S'estableixen els primers protocols en aerolinees procedents de Mèxic i el Ministeri de Sanitat comença a recomanar que es prenguin mesures higièniques preventives.

El dilluns 27 d'abril a l'hospital clínic de Barcelona s'instal·la el servei de seguiment epidemiològic, que en 48 hores pot determinar si un pacient pateix la grip A. Majadahonda a Madrid és el segon laboratori espanyol que determina si un pacient té grip A o no.

Hi ha vuit sospitosos de grip A a Catalunya, el mateix dia 27. La premsa descriu símptomes i parla de la grip porcina a les primeres pàgines dels diaris, mentre el ministeri de Sanitat demana tranquil·litat a la població espanyola.

El dia 28 d'abril la OMS puja a grau 4 l'epidèmia de grip. Hi ha tres afectats catalans, joves de 21 a 24 anys que han tornat recentment de Mèxic.

Un espanyol, Antonio Gil de 23 anys, d'Almansa, Albacete és el primer cas de grip porcina que es certifica a Europa.

En aquests primers moments el que es fa amb els suposats afectats és ingressar-los a l'hospital en observació i administrar-los antivirals.

Mèxic està en una situació caòtica: la ciutat de Mèxic (18 milions d'habitants) està aturada, el govern ha suspès les classes a les escoles i els actes multitudinaris recomanant a la població que, si és possible, es quedi a casa.

Els hospitals estan col·lapsats. A Mèxic un terç de la població no disposa de sanitat pública²². Es succeeixen les anul·lacions de viatges a Mèxic.

La OMS contribueix a la por col·lectiva amb declaracions contradictòries, i sobre tot comparant la nova grip amb la grip de 1918 que va causar milions de morts.

Els agricultors i ramaders catalans, abans de que baixi el consum de carn de porc, fan una crida a que es segueixi consumint. Les mascaretes s'esgoten a les farmàcies.

El 30 d'abril ja trobem el primer contagi a Espanya que no ha estat a Mèxic. La OMS el 30 d'abril eleva la alerta a fase 5 (el virus s'encomana de persona a persona). Egipte, per la seva banda, decideix sacrificar tots els porcs del país (de 300.000 a 400.000 exemplars).

Per evitar malentesos la OMS canvia el nom de grip porcina a grip nova o grip A.

Des de tots els sectors sanitaris: farmacèutic, mèdic, veterinari es demana calma a la població.

Comencen a haver-hi problemes internacionals, estem a 1 de maig, la ministra alemanya de sanitat desaconsella venir a Espanya al circuit de Montmeló perquè Catalunya es una de les zones més infectades d'Europa en aquests moments.

La ministra de sanitat crida a la calma, promet vacunes pel setembre, diu que les distribuirà per comunitats autònomes segons criteris de població.

El Centre de Prevenció i Control de malalties de la UE també diu seva i pronostica que el 50% de la població europea tindrà la grip A a l'hivern.

A Hong Kong es posa en quarantena un hotel per casos de grip A.

A Tarragona hi ha el primer infectat (dilluns 4 de maig) i Espanya amb 44 casos lidera el ranking d'infectats de la Unió Europea.

Com a fet curiós, es parla, aquest 4 de maig d'un canadenc que va estar a Mèxic i que al tornar a la seva granja ha infectat de grip als seus porcs.

L'hospital Carlos III de Madrid, especialitzat en malalts infecciosos, ha tancat una planta per malalts de grip A (60 llits).

Rússia prohibeix (5 de maig) importar carn de porc espanyola. La OMS desaprova aquestes mesures. L'activitat diplomàtica espanyola s'intensifica.

²² Diari de Tarragona 3 de maig de 2009, entrevista al periodista Joan Figueres, afincat a Mèxic.

Xina s'afegeix a la prohibició d'importar porc de països on hi ha grip (8 de maig). Les recomanacions de la OMS ni s'escolten.

França planteja cancel·lar tots els vols amb Mèxic el 9 de maig . La Unió Europea no fa cas de la proposició.

Rússia recomana als seus ciutadans no viatjar a Espanya, mentre España suavitza la seva recomanació de no viatjar a Mèxic.

Dos dies després, el 19 de maig, Rússia retira la seva recomanació de no viatjar a Espanya.

El 22 de maig esclata una crisi política a Espanya quan es detecta grip A a la base militar de Hoyo de Manzanares a Madrid, després de ser visitada per una escola (en principi quan ja es sabia que hi havia un brot de grip).

El 4 de juny Rússia aixeca la prohibició d'importar porc espanyol.

El 6 de juny la OMS canvia el seu sistema, a partir d'ara no parlaran exclusivament d'expansió del virus sinó de gravetat (lleu, moderat i sever o greu). La pressió dels governs fa que la OMS no declari encara la pandèmia ja que els requisits geogràfics ja es compleixen (més de tres regions del món sofreixen una infecció massiva causada per un nou virus).

Després de fer consultes amb alguns països dels 193 que constitueixen la OMS, Margaret Chan declara la pandèmia de grip A que afecta a 79 països, 29.000 persones i 144 han mort.

6.2 Pandèmia (12 juny- 30 de setembre 2009)

La directora de la OMS, Margaret Chan recorda amb la declaració de pandèmia que ens trobem davant de la primera pandèmia del s.XXI. L'anterior va començar a Hong Kong el 1967 i va provocar 1 milió de morts (grip de Hong Kong H3N2).

La última pandèmia, l'any 1967 va tardar de sis a nou mesos en creuar el planeta. Avui un virus tarda 24 hores en donar la volta al món.

Amb la declaració de pandèmia, restringir el comerç o els viatges es ja inútil. Els governs han de destinar recursos a curar la grip i no a detectar-la. A l'hemisferi sud estan a l'hivern i es desapareixen els contagis. El recompte de casos passa a ser estadístic.

Malgrat totes les recomanacions de la OMS, hi ha problemes a ports caribenys que no deixen atracar vaixells amb casos sospitosos de grip A.

El 27 de juny el Ministeri de Sanitat reconeix un cas greu de grip A que ha estat ingressat a Joan XXIII, es tracta d'un home de 32 anys amb patologies prèvies. Un altre cas greu es el d'una jove magrebí de 19 anys, embarassada de 28 setmanes, amb pneumònia associada a la grip A ingressada al Gregorio

Marañón de Madrid. El dia 1 de juliol Daliah Mimuni, la jove marroquí mor víctima de la grip, després d'haver-li fet una cesària.

Els diaris insisteixen amb les mesures higièniques preventives de la grip i apareix una notícia curiosa que el Ministeri ha signat un conveni a Granada amb la Junta d'Andalusia i els laboratoris Rovi per construir la primera planta espanyola per fabricar vacunes contra la grip estacional i pandèmica. Aquesta planta estarà en funcionament al 2012 i podrà produir sis milions de dosis al mes. La planta preveu abastar Espanya, països llatinoamericans i africans.

Argentina en ple hivern reconeix 100.000 afectats de grip A a 5 de juliol. La situació als hospitals es caòtica per la falta de personal, no hi ha coordinació entre el govern, les províncies i els ajuntaments.

Quan el 14 de juliol el fill de Daliah mor per un error d'una infermera, salta l'alarma entre el col·lectiu d'infermeres. Encara que un dictamen reconeix que Daliah va ser tractada correctament, segons els protocols establerts (la família marroquina deia el contrari) la mort del fill posa en evidència que a Espanya hi ha cinc infermeres per cada 100 pacients, mentre a Europa són 8 per cada 100. La Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries establí una sèrie d'especialitzacions entre les infermeres que encara no s'han desenvolupat.

Un tema que diferencia als països de la Unió Europea a partir d'aquest 20 de juliol es l'inici del nou curs escolar i com s'afronta la pandèmia a l'escola.

La Ministra diu que la vacuna tardarà més en arribar i compra més antivirals (23 de juliol).

La grip ja és present als cinc continents (22 de juliol) mentre arriben a internet tota mena de virus informàtics amagats en "mails" que ofereixen remeis miraculosos per la grip A (suposen un 5% del spam de la red).

El Ministeri comença el 29 de juliol a parlar de grups destinataris de la vacuna, dones embarassades, nens fins a 14 anys, etc la Ministra arriba a dir el 2 d'agost que s'escurçarà el temps per vacunar "ni siquiera se va a esperar la conclusión, posiblemente, de todos los ensayos clínicos necesarios." La Consellera de Sanitat de la Generalitat rectifica la informació dient que la vacuna s'aplicarà quan hagi passat tots els controls de seguretat.

El Ministeri edita una guia el 31 de juliol per empreses sobre com actuar en cas de grip: restringir viatges de treball a zones afectades, evitar sonar-se la mà, fer menys reunions, fer teleconferències, teletreball, flexibilitat horària, millorar la tecnologia de les comunicacions, bona comunicació per evitar temors entre els treballadors, etc.

El 10 d'agost apareix la notícia de que l'hospital Joan XXIII de Tarragona ha estat designat per la Societat Europea de Medicina per coordinar els casos de grip A que arribin a les UCI, uns 300 hospitals a 41 països estan connectats a aquesta xarxa.

Les diferents confessions religioses fan recomanacions als seus feligresos per prevenir la grip. A Mèxic es van suspendre les peregrinacions i misses, a altres països el donar la mà durant la pau o l'hòstia sagrada a la boca. Els musulmans recomanen extreure la higiene, especialment en les peregrinacions. El 19 d'agost parla d'un rabí israelià que proposa fer sonar la banya jueva i orar perquè Déu allunyi la grip A del poble d'Israel.

La OMS insisteix en què el pitjor està per arribar (23 d'agost).

El 28 d'agost mor a Tarragona la primera víctima de la grip A. A Espanya han mort ja 20 persones.

La ministra de Sanitat Trinidad Jiménez qualifica com a prioritaris per vacunar els malalts crònics, el personal sanitari, embarassades, nens fins a 14 anys, i personal essencial (emergències, conductors d'autobús, taxistes).

El 29 d'agost els diaris es fan ressò del que passa a l'hemisferi sud on és hivern i el 90% de les gripes diagnosticades han estat grip A. La grip A s'imposa a la grip estacional. Hi han hagut 2400 morts a tot el món, mentre que la grip estacional causa de 1500 a 3000 morts a l'any a Espanya.

El 30 d'agost, la OMS en una declaració diu que no hi hauran vacunes suficients per a tota la població i que sis de cada deu morts per la grip A són persones sanes sense patologia prèvia.

Dimarts 1 de setembre la Ministra de Sanitat exclou als menors de 14 anys dels grups de risc per vacunar.

Espanya decideix no endarrerir l'inici del curs escolar i que les comunitats autònomes decidiran quan tancar una escola per grip. Els serveis essencials són canviats a policia, bombers i membres de protecció civil.

Els metges comencen a fer més declaracions com a col·lectiu, la Ministra reconeix el 3 de setembre que "estamos exagerando un poco" però que s'han de prendre totes les mesures possibles davant la pandèmia. Els metges reconeixen que encara que s'estan prenent les mesures adequades, la grip serà més lleu que la estacional i que el que estan fent mitjans de comunicació i govern, així com altres institucions es terroritzen al 10% d'hipocondríacs que té Espanya.

El 4 de setembre queden finalment establerts els grups de risc: dones embarassades, persones obeses, malalts crònics cardiovasculars (excepte hipertensió arterial), malalts crònics de malalties respiratòries (asma moderat/greu), diabètics, persones amb malalties de sang (hemoglobinopaties o anèmies moderades/greus), insuficiència renal, persones sense melsa, malalts hepàtics, malalts de malaltia neuromuscular, immunodeprimits, nens i adolescents amb tractaments prolongats amb A.A.S (aspirina).

El Conseller d'educació Ernest Maragall, diu que la grip no es una amenaça, si les escoles detecten un cas sospitós aïllaran al nen i el vindran a buscar els

pares, evitaran que els nens comparteixin material escolar, procuraran que es tapin la boca al tossir o esternudar i extremaran les mesures higièniques. Diu finalment que amb una borsa de 53.000 persones apuntades per entrar d'interí a un centre públic, els professors no faltaran. Les escoles no tancaran.

El 9 de setembre apareix una notícia sorprenent: Sanitat autoritza a Glaxo SmithKline provar el prototip de vacuna de la grip A en nens d'entre sis mesos i 17 anys. Es provarà en 400 nens de quatre comunitats autònomes entre les que no està Catalunya. Les famílies han accedit voluntàriament a fer les proves i els nens seran observats durant sis mesos.

Es "xocant" aquesta decisió tenint en compte que a Europa i a Espanya mai s'ha vacunat a nens de grip, excepte si presenten determinades patologies i que la ministra ha exclòs als menors de 14 anys dels grups prioritaris a vacunar.

El col·legi de Metges de Tarragona, el 10 de setembre, presenta dades referides a Tarragona: segons l'Institut d'Estadística de Catalunya hi ha 788.895 persones a la demarcació de Tarragona. En el pitjor dels casos hi hauria un 30% d'afectats que són 236.700 persones malaltes, de les quals un 2%, 4.733 persones haurien de ser hospitalitzades. El Col·legi de Metges, a través del seu President Fernando Vizcarro recorda que la grip A es més lleu que la estacional, que encara que han mort 2800 persones al món, la grip estacional en mata 500.000 i de 1500 a 3000 persones solament a Espanya. Recomanen la vacunació solament en cas de pertànyer a un col·lectiu de risc i exclouen a nens i embarassades d'aquest col·lectiu.

Les escoles comencen el dia 15 amb una lliçó sobre la grip A i les seves mesures preventives.

El dia 24 un professor de la Universitat Autònoma de Madrid, Juan Gervés en una entrevista al Diari ens diu que passar la grip es una vacuna pels propers 50 anys. Si ens vacunem haurem de fer-ho cada any. Els antivirals, segons Gervés, provoquen efectes secundaris lleus com vòmits, desgavellaments intestinals i fins a un 18% alteracions neuropsiquiàtriques, pel que aquests medicaments han estat prohibits a alguns països com per exemple el Japó.

7. Evolució estadística de la grip A (fins a 23 d'octubre de 2009)²³

Per elaborar aquest seguiment estadístic he consultat les dades oficials del Ministeri de sanitat. <http://www.mspes.es/servCiudadanos/alertas/enlacesGripeA.htm>, de la OMS www.who.int/csr/disease/swineflu/updates/en/index.html de la regió europea OMS http://www.euro.who.int/influenza/AH1N1/20090612_4 y del Centre Europeu per a la Prevenció i Control de les Malalties <http://ecdc.europa.eu/en/Pages/home.aspx>.

El format que he seguit és el del Ministeri de Sanitat i Política Social Espanyol. Per tant els dies que apareixen reflectits al quadre són els dies que el Ministeri ha donat dades, buscant “a posteriori” les dades de les altres fonts.

Data	Espanya casos	Morts (Espanya)	Europa casos	Morts (Europa)	Món casos	Morts (Món)	Països amb casos ²⁴
27/04/2009	1	-	4	-	38		2
28/04/2009	2	-		-	90		2
30/04/2009	13	-	31	-	257	8	11
02/05/2009	20	-	40	-	658		16
03/05/2009	44	-		-	898	19	18
04/05/2009	57	-		-	985		20
05/05/2009	73	-		-	1490	30	21
06/05/2009	81	-	146	-	1893	31	23
07/05/2009	88	-		-	2371	44	24
08/05/2009	93	-		-	2500	46	25
09/05/2009	95	-		-	3440	47	29
10/05/2009	95	-	204	-	4694	53	30
12/05/2009	100	-		-	5251	61	30
22/05/2009	126	-	285	-	11168	86	42
29/05/2009	167	-		-	15510	99	53
11/06/2009	488	-	824	-	28774	144	74
19/06/2009	522	-	3000	1	40000	180	
22/06/2009	537	-	4000	1	52000	231	
24/06/2009	541	-	4500	1	55000	238	
25/06/2009	541	-	4800	1	56000	249	
26/06/2009	541	-	5000	1	59000	258	
29/06/2009	717	-	6200	2	73000	324	

²³ Basada en dades del Ministeri de Sanitat, OMS, *European Centre for Disease Prevention and Control*.

²⁴ Dades recollides fins al 11 de juny, dia en que es declara la pandèmia.

01/07/2009	756	1	8179	3	76000	330	
02/07/2009	760	1	9821	4	79575	339	
03/07/2009	776	1	10359	4	87694	382	
06/07/2009	832	1	10500	4	95000	421	
07/07/2009	870	1	10500	4	98000	432	
08/07/2009	876	1	10500	4	98000	432	
09/07/2009	969	1	10800	4	100000	437	
10/07/2009	1034	2	11000	5	104000	470	
13/07/2009	1084	2	14000	16	117000	580	
14/07/2009	1099	2	14000	16	117000	580	
15/07/2009	1194	2	14300	16	120000	589	
16/07/2009	1222	3	14600	17	128000	680	
17/07/2009	1309	4	14659	18	128000	681	
20/07/2009	1426	4	16095	33	137232	779	
21/07/2009	1486	4	17000	33	139000	781	
22/07/2009	1526	4	17200	33	143000	813	
23/07/2009	1538	4	17800	33	147000	850	
31/07/2009	12270	8	17000	33	134503	816	
14/08/2009	14391	10	37999	60	177457	1462	
20/08/2009	15013	12	40938	73	182166	1799	
27/08/2009	15112	17	43990	85	209438	2185	
03/09/2009	22948	23	48269	92	254206	2837	
10/09/2009	20065	27	50470	139	277607	3205	
17/09/2009	17234	32	52057	145	296471	3486	
24/09/2009	23393	36	53000	169	318925	3917	
01/10/2009	31322	42	56000	184	343298	4108	
08/10/2009	40564	43	58000	192	378223	4525	
15/10/2009	42001	45	59000	203	399232	4735	
23/10/2009	42387	54	63000	269	414945	4999	

8. Comunicats de Premsa del Ministeri de Sanitat i Política Social espanyol i de la Generalitat de Catalunya

El Ministeri ha emès també comunicats de premsa des del 25 d'abril. Hi ha 12 comunicats al mes d'abril, 28 al mes de maig, 11 al mes de juny, 8 al juliol i 14 a l'agost en que va deixar de fer comunicats de premsa específics de grip A.

En els comunicats de premsa es recullen consells sobre prevenció, descripció de símptomes, reunions del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut Espanyol, en el que participen les Comunitats Autònomes i del Comitè Executiu Nacional per a la Prevenció y el Seguiment de l'Evolució Epidemiològica del Virus de la Grip, format per representants de diferents Ministeris (Ciència i Innovació, Assumptes Exteriors, Interior, Foment, Treball, Medi Ambient, Medi Rural i Marí, Economia i Hisenda, Educació i Defensa), que són els Departaments que tenen quelcom a dir sobre la grip.

A partir del 23 de maig fins al 2 de juny, els comunicats parlen del brot de grip a l'Acadèmia Militar de Hoyo de Manzanares. A partir d'aquesta data i fins el 11 de juny els comunicats parlen del brot de grip a centres escolars de la Comunitat de Madrid.

El dia 11 de juny el ministeri diu que hem entrat en fase 6, explica el que suposa una pandèmia i diu que començarà a informar diàriament des de la seva Web dels casos totals a Espanya, no per Comunitats Autònomes.

El 30 de juny el comunicat està dedicat a la primera víctima mortal a Espanya la jove marroquí embarassada. El 9 de juliol el comunicat es dedica a la segona víctima i els successius comunicats, un a cada víctima, fins la nota de premsa de 23 de juliol en que el ministeri diu que donarà dades en taxa estimada, enlloc de número de casos i que els publicarà setmanalment. Les notes de premsa arriben fins el dia 28 d'agost en que es comunica el 21 cas mortal a Espanya.

El ministeri emet també uns informes diaris de situació Nacional i Internacional sobre el H1N1. Comencen el divendres 19 de juny i són pràcticament diaris fins a finals de juliol en que comencen a ser informes setmanals. Es continua donant una estimació de contagis i la taxa:

32,89 casos per 100.000 habitants a 14 d'agost
37,67 casos per 100.000 habitants a 20 d'agost
41,17 casos per 100.000 habitants a 27 d'agost
53,61 casos per 100.000 habitants a 3 de setembre
51,75 casos per 100.000 habitants a 10 de setembre
41,97 casos per 100.000 habitants a 17 de setembre
52,35 casos per 100.000 habitants a 24 de setembre
77,88 casos per 100.000 habitants a 1 d'octubre
94,72 casos per 100.000 habitants a 8 d'octubre
98,65 casos per 100.000 habitants a 15 d'octubre
101,22 casos per 100.000 habitants a 22 d'octubre

La taxa de mortalitat de la grip es informada a partir del 3 de setembre , en que és d'un 0,18 morts per cada mil afectats; el 10 de setembre d'un 0,18 per cada mil afectats, es manté amb la mateixa xifra el 17 de setembre, passa a un 0,21 per mil el 24 de setembre, a un 0,22 per mil el 1 d'octubre, torna a baixar al 0,17 per mil el 8 d'octubre, baixa encara més el 15 d'octubre al 0,15 per mil i al 0,16 per mil el 22 d'octubre.

Com veiem encara que els contagis han anat pujant progressivament la mortalitat com a conseqüència de la grip és baixa.

Els comunicats del ministeri sembla que més que seguir un patró determinat van a remolc del que diu la OMS a la seva Web o la pàgina del Centre de Control de Malalties Europeu.

Les dades que aporten els comunicats no sempre son exactament les mateixes, la qual cosa obliga a buscar informació complementària en altres webs i finalment cal dir que estan subjectes a fets polítics més que sanitaris, ja que durant alguns dies es fa el seguiment a Hoyo de Manzanares, com si a la resta d'Espanya no hi haguessin contagis. Es va fer el mateix tipus de seguiment per part del Ministeri de les escoles de la Comunitat de Madrid.

La Generalitat de Catalunya ha emès 11 comunicats sobre grip A, el primer amb data 31 d'agost i el darrer el 23 d'octubre.

En aquests comunicats es comenta l'evolució²⁵ de la grip a Catalunya que seria la següent:

85,8 casos per 100.000 habitants a 4 de setembre
72,5 casos per 100.000 habitants a 10 de setembre
61,6 casos per 100.000 habitants a 17 de setembre
81,4 casos per 100.000 habitants a 23 de setembre
92,5 casos per 100.000 habitants a 1 d'octubre
110 casos per 100.000 habitants a 8 d'octubre
99,36 casos per 100.000 habitants a 15 d'octubre
87 casos per 100.000 habitants a 23 d'octubre.

El 8 d'octubre es va superar el llindar epidèmic, encara que el pic ha tornat a baixar. Els morts totals a Catalunya han estat 6.

A Catalunya es disposaran de vacunes dels laboratoris GSK i Novartis. El Ministeri preveu vacunar a un 40% de la població espanyola i a Catalunya es podria arribar a un 60%. Des del 13 d'octubre els antivirals es poden trobar als Centres d'Assistència Primària (CAP)

Una dada significativa de la gravetat de la grip a Catalunya fins a 16 d'octubre és el de persones que han hagut de ser ingressades a la UCI,

Barcelona un 0,6 per 100.000 (32 persones)

²⁵ Informació del Pla d'Informació de Infeccions Respiratòries Agudes a Catalunya (PIDIRAC)

Girona, un 0,7 per 100.000 (5 persones)
Camp de Tarragona un 0,8 per 100.000 (5 persones)
A Lleina, Catalunya Central i Alt Pirineu i Aran, zero persones.
A Terres de l'Ebre 1,6 per 100.000 (3 persones)
Un total a Catalunya de 45 persones, un 0,5 per 100.000 habitants.

9. Impacte econòmic de la grip A (2009). Resultats obtinguts de l'anàlisi de la premsa diària.

Encara que cap organització s'ha atrevit a treure, fins ara, octubre de 2009, un estudi econòmic sobre l'impacte de la grip A a l'economia mundial, es evident que l'ha tingut.

Sobre el 28 d'abril els Diaris comentaven l'aturada de ciutat de Mèxic, que compta amb 18 milions d'habitants com un fet que evidentment havia de contribuir negativament en la seva economia.

Els restaurants de Mèxic DF van veure davallar el seu negoci en un 70%, els cinemes, teatres, espectacles com el futbol van ser suspesos durant una setmana.

Amb aquesta situació, provocada pel govern mexicà en un intent de controlar la aleshores epidèmia de grip porcina mexicana, només faltava la recomanació d'alguns Estats, entre ells l'Espanyol de no viatjar a Mèxic, les agències espanyoles reconeixen una caiguda de les reserves del 50%, (Diari del 29 d'abril) i la recomanació d'organitzacions com la Universitat Rovira i Virgili que demana als seus estudiants d'intercanvi que tornin a Espanya.

Els hospitals mexicans es van col·lapsar, la por col·lectiva estava al carrer.

Tot el món tenia els ulls posats en Edgar Hernández, el pacient zero, que viu en una zona miserable de Mèxic colonitzada per escorxadors americans on es mata un porc cada dos segons, generant contaminació de l'aigua i l'aire per depuració insuficient.

L'Edgar es va recuperar de la grip amb paracetamol i amoxicil·lina. Les repetides imatges de La Gloria, ensenyen al món un Mèxic subdesenvolupat, pobre i amb deficiències importants. Recuperar la imatge que Mèxic presentava darrerament li costarà milions en campanyes publicitàries.

El 3 de maig el Diari fa una valoració del que ha costat el tancament dels restaurants a Mèxic i parla de pèrdues de 57 milions d'euros, i de 850.000 euros de pèrdua al no poder assistir espectadors als partits de futbol.

El 3 de maig en el Diari, Aurelio Regalado periodista mexicà, diu que el virus de la grip ha caigut en terreny fèrtil a Mèxic, on la pobresa i les condicions sanitàries deficientes (fet afegit a que un terç de la població, uns 30 milions de persones, no disposen de sanitat pública on acudir, junt amb la corrupció governamental) fan que la població sigui especialment vulnerable.

Si la previsió del Producte Interior Brut Mexicà era d'un 3,5%, diuen els experts, que com a conseqüència de la grip baixarà en un punt més (Diari, 8 de maig).

Entre els despropòsits que s'escolten hi ha la proposta Francesa de cancel·lar tots els vols a Mèxic des de la Unió Europea o de tancar la frontera americana amb Mèxic. Aquesta darrera proposta li van fer alguns assessors al President Obama, que evidentment no la va acceptar. Països com per exemple, Argentina no permetien (Diari, 9 maig) els vols amb Mèxic.

L'Alcalde de Mèxic DF posa fi a una emergència, que diu ha costat 557 milions d'euros.

Malgrat les advertències de la ONU, Egipte, que va patir especialment la grip aviar, decideix sacrificar tots els porcs del país (entre 300.000 i 400.000 exemplars). Per evitar mal entesos la OMS el 1 de maig canvia el nom de grip porcina a grip A o nova grip.

Egipte, com diu el Diari del 3 de maig, posa a la venda la carn de tots els porcs sacrificats.

La descoordinació dins la OMS fa que el 10 de maig, el seu Secretari General hagi de fer unes declaracions desautoritzant a un expert de l'organització que havia assegurat que menjar carn de porc infectat podia transmetre la grip.

Aquesta actuació d'un organisme sanitari que, per pressió econòmica del sector dels ramaders, arriba a canviar la denominació de la grip ens demostra que l'economia i els interessos dels seus sectors tenen una gran incidència en tots els àmbits del nostre món "globalitzat".

A Espanya la caiguda del turisme de Mèxic va influir en la cotització en borsa d'aerolinees espanyoles com Ibèria (-6,58%), Vueling (-3,34%) i dels Hotels Sol Melià durant el mes de maig.

Els ramaders catalans estan preocupats per una possible baixada del consum de carn de porc, encara que a Espanya es manté estable i la OMS no deixa d'insistir en que el consum de carn de porc no provoca grip A.

El 5 de maig apareix una notícia amb gran incidència econòmica per Espanya, Rússia ha prohibit importar carn de porc Espanyola (prohibició que aixecarà parcialment el 14 de maig). Després el dia 17 de maig, Rússia recomanarà que no es viatgi a España (el que suposa un greu ensurt econòmic ja que el mercat rus és un 60% del visitants de la costa daurada).

El mateix dia Espanya suavitzarà la seva recomanació de no viatjar a Mèxic.

Els interessos econòmics que trontollen fan que l'activitat diplomàtica sigui intensa. La ministra Jiménez viatja a Rússia (Diari, 19 de maig) que retira aquell mateix dia la seva recomanació de no viatjar a Espanya.

Els fabricants de mascaretes fan el seu agost i s'exhaureixen a les farmàcies, encara que la OMS diu que solament serveixen perquè qui té la malaltia no la contagiï als altres, i que una persona sana no es deixarà de contagiar perquè porti mascareta, que per cert ha augmentat el seu preu.

Els retrovirals, que casi no s'utilitzaven han de ser retirats de les farmàcies i els custodia l'exèrcit. Solament s'administraran als hospitals des de maig fins el 13 d'octubre en que, amb la disminució de la por col·lectiva, es donen als CAP. La ministra, en unes declaracions a la premsa, diu que no descarta que tornin prou a les farmàcies.

Les companyies farmacèutiques també fan el seu agost bé sigui encapsulant retrovirals, o preparant vacunes per la grip A i signen convenis milionaris amb els diferents estats.

Novartis, empresa farmacèutica puja 4 punts la seva cotització en borsa.

A Espanya la ministra signa amb Rovi un conveni per construir una planta espanyola, serà la primera, per fabricar vacunes de grip estacional i pandèmica. Aquesta fàbrica estarà llesta al 2012 i produirà sis milions de dosis al mes que abastaran Espanya, països llatinoamericans i alguns africans.²⁶

El debat sobre l'inici de les escoles està a l'ordre del dia al mes de juliol. En una societat com la nostra en que pare i mare acostumen a treballar ajornar l'inici escolar és un problema amb evidents repercussions econòmiques per les famílies espanyoles. En una fase pandèmica ja no té sentit ajornar l'inici escolar, les mesures, en tot cas diu Trinidad Jiménez es prendran sobre la marxa. El govern deixa la última decisió a les Comunitats Autònomes i Catalunya decideix mantenir el calendari escolar.

Un estudi de Adecco diu que la grip tindrà un cost laboral de 1000 milions d'euros per les empreses espanyoles.(Diari, 1 de setembre).

Argentina, país de l'hemisferi sud en ple hivern i pic de grip, admet que ha falsejat dades sobre la incidència de grip A perquè es troba en campanya electoral. Als hospitals hi falta personal, cada Ajuntament i província actua com li sembla sense coordinació. La grip evidencia les mancances dels diferents països i agreuja situacions ja de per sí complicades per la crisi econòmica que estem vivint.

Potser perquè la grip fa pensar menys en la crisi apareixen tot un seguit de teories conspiratives que creuen que la grip es provocada en un laboratori per no deixar-nos pensar en la crisi.

Els virus informàtics dins de "mails" oferint remeis miraculosos per la grip s'escampen per internet.

²⁶ (http://www.elmundo.es/el_mundosalud/2009/06/18/medicina/1245316904.html)
(<http://www.diariosur.es/20090619>)

Es comencen a donar algunes dades a mida que passen els mesos i al setembre es parla d'una afectació d'entre un 30 i un 40% en les economies de les illes del Carib i el descens del turisme, com a conseqüència de la grip.

Una qüestió amb incidència econòmica important en els pressupostos dels diferents estats és la vacunació extraordinària a la que obliga la grip A, no prevista a inicis de 2009.

La política de vacunació varia segons els països: França vacunarà a tothom, Holanda i Regne Unit també, Alemanya a 65 dels seus 80 milions d'habitants, Bèlgica al 40 % i Espanya a la cua junt amb Portugal al 40%.

Veiem propaganda sobre mesures preventives arreu i un sector com hostaleria diu que, de moment, no ha pres cap mesura extraordinària. La grip té un cost econòmic elevat i no tots estan per la feina.

El que es demostra és la dificultat d'una coordinació real entre els diferents països del món, malgrat les directrius de els organismes europeus i mundials.

10. Enquestes

10.1 Objectius

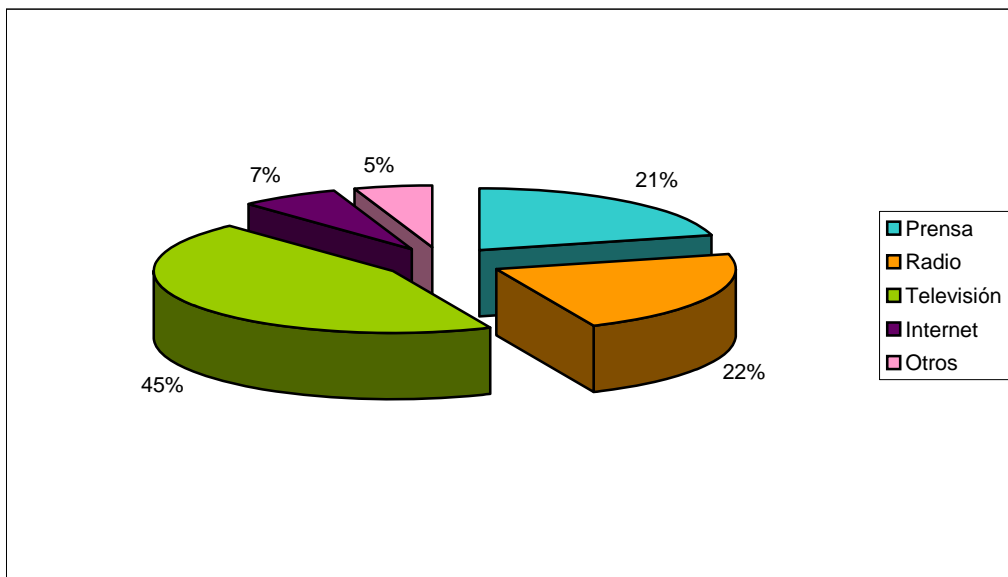
L'objectiu de l'enquesta és conèixer l'opinió de la gent del carrer sobre la grip A, el grau de coneixement de la malaltia i saber per quin mitjà obtenen informació.

Un altre objectiu és saber si els ciutadans prenen mesures preventives o no. Finalment, el darrer objectiu, es esbrinar si l'actuació de les autoritats sanitàries es vista de manera positiva o no i si la ciutadania creu que la malaltia justifica l'alarma social generada.

10.2 Anàlisi dels resultats (Agost 2009)

Vaig passar l'enquesta durant el mes d'agost de 2009 a 38 persones de la Comunitat de Madrid, 19 homes i 19 dones, d'edats que oscil·laven entre 18 i 92 anys.

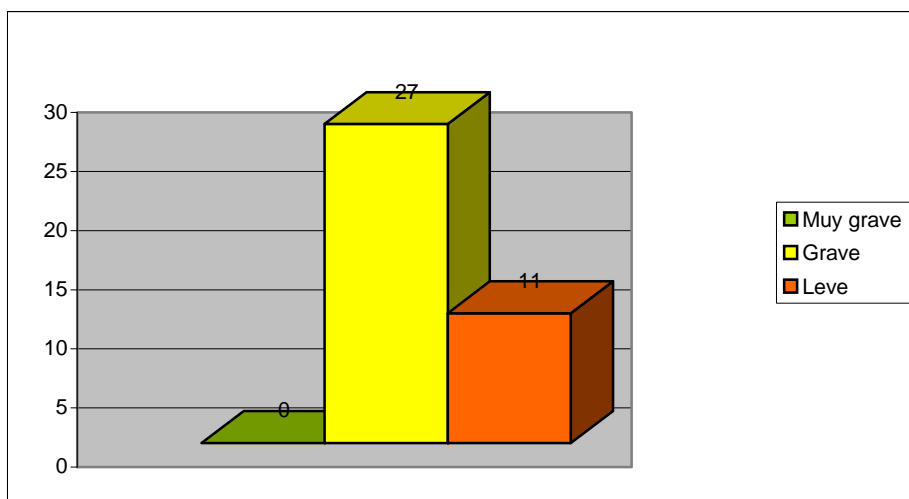
El resultat va ser que tothom coneixia l'existència de la grip A, d'aquests un 86,8% en seguia l'evolució. Els mitjans pels quals rebien informació eren:

A la pregunta sobre si coneixien el nombre d'afectats per la grip encara que un 36,8 % deia que sí, no encertaven el nombre d'afectats.

Tothom sabia que a Espanya hi havia hagut alguna mort.

Sobre la opinió de la gravetat de la grip, s'adjunta el gràfic següent:

Sobre la similitud de la grip A amb altres malalties un 78,9% van dir que era com la grip, un 7,9% va dir que era com un refredat, un 7,9% com una pneumònia i un 2,6% no va contestar.

La opinió de la gent sobre si les autoritats sanitàries estaven adoptant les mesures adequades per controlar el brot, un 47,4% van dir que sí, un 23,7% que no i el 28,9 % restant no ho sabien.

Els que diuen que sí s'estan prenent mesures adequades parlen de la informació que dona l'administració, de plans de les empreses enfront la pandèmia i de la propera vacunació. Els que van dir que no es basaven en l'alarmisme social creat per la grip, i la incompetència del govern.

Un 90 % no coneix a ningú que hagi tingut grip A.

El 81,6% coneixien els símptomes de la grip A i el 18,4% no.

La majoria deien que els símptomes són malestar, febre i tos.

El 68,4 % no prenia cap mesura preventiva i el 31,6% sí, totes elles higièniques.

El 89,5% no havia canviat cap hàbit de la seva vida per la grip i el 10,5% sí.

Els hàbits canviats són higiènics.

La darrera pregunta sobre si la malaltia justifica l'alarma social generada, el 57,9% diu que no, el 36,8% diu que sí, un 2,6% no ho sap i el 2,6% no contesta.

Així doncs, **de les enquestes es pot concloure** que tothom coneix l'existència de la grip A, durant el mes d'agost de 2009 i que majoritàriament la gent segueix l'evolució de la malaltia per televisió, ràdio i premsa, per aquest ordre en quan a font més utilitzada.

Comparen la grip A amb una grip estacional i coneixen els seus símptomes, la majoria dels enquestats diuen que és greu i no coneixen a persones que hagin patit la malaltia.

La majoria d'enquestats no prenen cap mesura preventiva (solament un 32,6%) ni ha canviat cap hàbit de la seva vida.

Creuen que les autoritats sanitàries estan actuant de manera correcta i que la malaltia no justifica l'alarma social generada.

10.3 Anàlisi dels resultats (Novembre 2009)

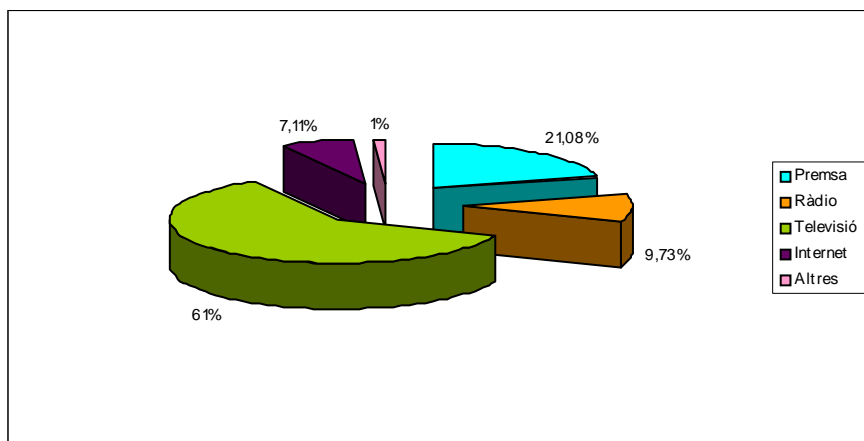
Durant el mes de novembre he passat l'enquesta a dos col·lectius diferents: per una banda a estudiants de batxillerat de Lestonnac, Teresianes i Carmelitas, un total de 175 enquestes a persones d'entre 15 i 19 anys.

Per altra banda he passat l'enquesta a 38 persones de Tarragona de 24 a 73 anys i de diverses ocupacions.

10.3.1 Estudiants de batxillerat entre 15 i 19 anys

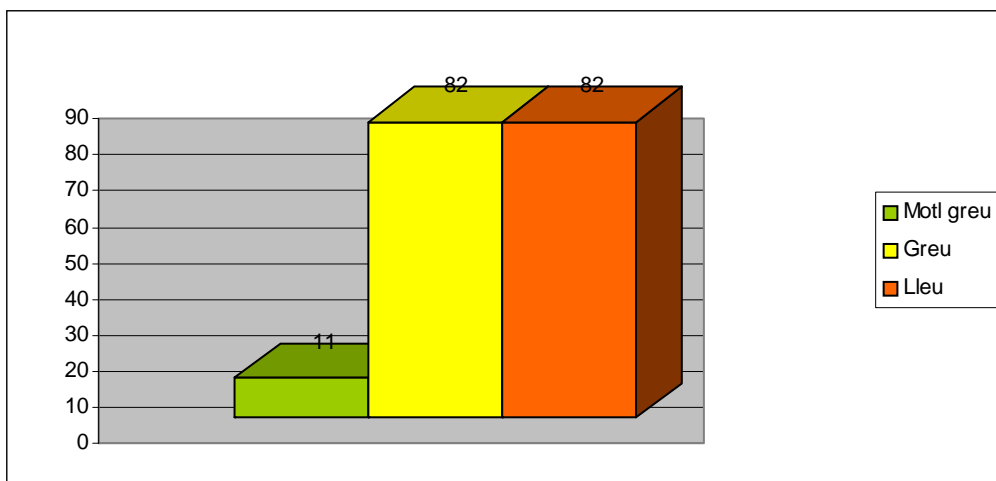
Dels 175 enquestats, 103 són noies i el 66 nois. Tothom coneix l'existència de la grip A, encara que solament segueix la seva evolució un 61,7% dels enquestats. La majoria 61,1% segueix aquesta evolució per televisió, per premsa 21,1%, per ràdio 9,7% i per internet 7,1%, per altres mitjans (metges, familiars) un 1%.

La majoria, un 89,2% no coneixen el nombre d'afectats a Espanya; els que diuen que sí coneixen el nombre d'afectats han seguit les dades per premsa.

Un 99% manifesta saber que hi ha hagut morts a causa de la grip A.

Un 46,9% qualifica la malaltia de molt greu, el mateix 46,9% de lleu, i un 6,3% de molt greu.

Un 88,6% creu que la grip A es com una grip, un 6,3% com una pneumònia i un 4,6% com un refredat.

Respecte a la pregunta sobre si les autoritats sanitàries estan adoptant les mesures adequades per controlar la grip un 44% pensa que sí, un 42,3% no ho sap i el 13,7 % creu que no.

Sobre si coneixen alguna persona que hagi patit la malaltia un 65,7% contesta que sí i un 34,3% que no.

El 77,1% diu conèixer els símptomes enfront d'un 22,9% que diu que no. Les persones que diuen conèixer els símptomes els enumeren correctament.

El 72,6% no pren cap mesura preventiva respecte a la grip A i el 96% no ha canviat cap hàbit de la seva vida com a conseqüència de la pandèmia.

Les mesures preventives que prenen són: alguns utilitzen gel d'alcohol per les mans, altres no comparteixen cigarretes, gairebé tots es renten més sovint les mans.

Alguna persona pren vitamines i també n'hi ha que segueixen les mesures higièniques preventives que es publiciten a l'escola. Quasi tothom utilitza mocadors de paper i en cas de trobar-se malament no han anat a l'escola.

Moltes persones han contestat que la importància que es dona a la grip A i la alarma social que ha generat serveix a les autoritats per encobrir la crisi econòmica.

De les enquestes **es pot concloure que** tothom coneix l'existència de la grip A, però segueix la seva evolució un 61% per televisió, premsa i ràdio. No coneixen el nombre d'afectats ni de morts, però saben que la grip A ha causat defuncions.

La grip A es compara a la grip estacional. Majoritàriament es coneixen els símptomes i un 65% coneix a algú que ha patit la malaltia.

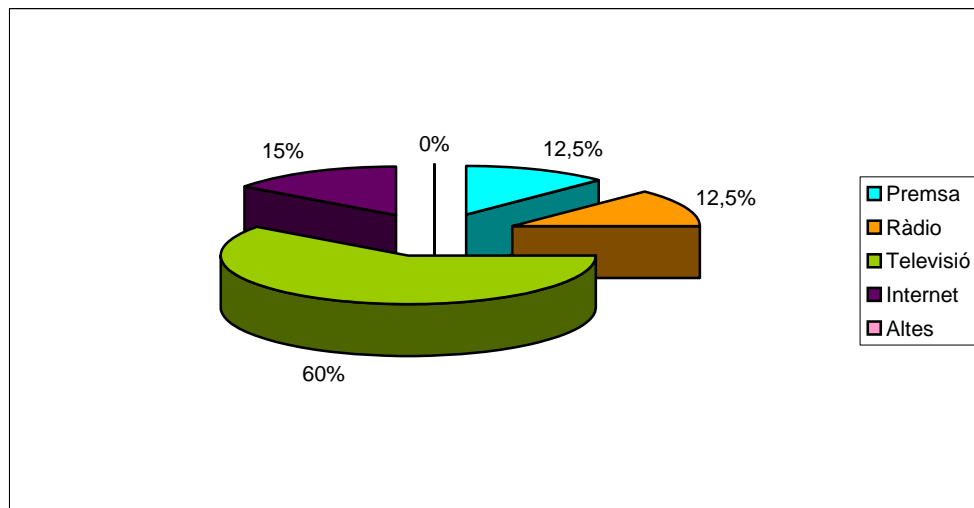
Poques persones prenen mesures preventives i quasi ningú ha canviat els seus hàbits de vida per la pandèmia.

Encara que un 44% pensa que les autoritats sanitàries estan actuant correctament, l'altra meitat no té una opinió formada al respecte.

La majoria pensa que l'alarma social davant la grip A és injustificada i serveix a les autoritats per encobrir la crisi econòmica.

10.3.2 Població entre 24 i 73 anys

L'enquesta s'ha passat a 19 homes i 19 dones, en total 38 persones. Tothom coneix l'existència de la grip A. Un 97,4% segueix l'evolució de la grip A. El 60% segueix la informació per televisió, el 12,5% per ràdio, el 12,5 per la premsa i el 15% per internet.

Cap enquestat ha pogut precisar el nombre d'afectats a Espanya i tots saben que la malaltia ha causat morts.

Pel que fa a la gravetat de la malaltia, ningú la qualifica com molt greu, un 18,2% de greu i un 81,7% de lleu.

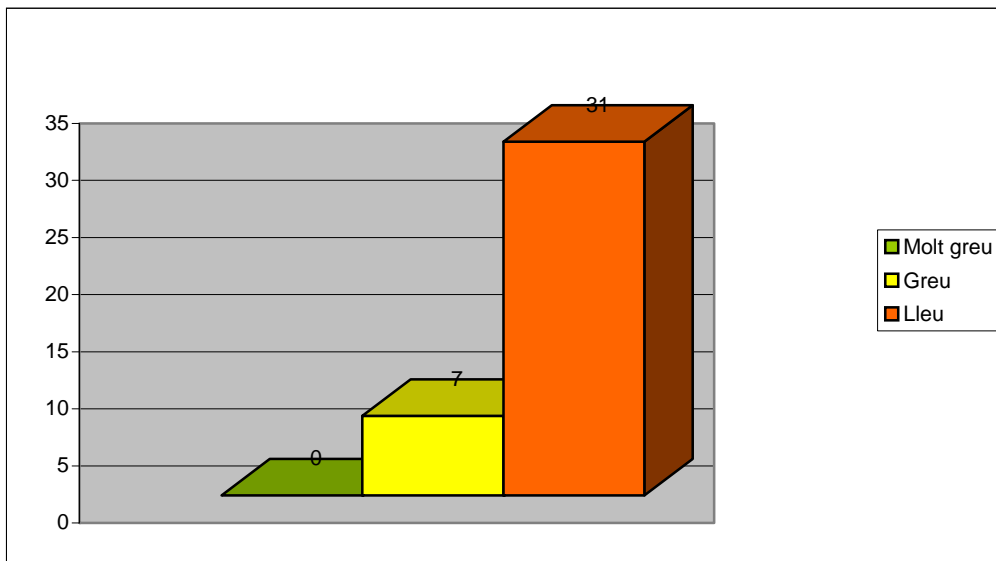
Un 93,3 compara la grip A amb la grip i un 6,7% amb un refredat.

Sobre l'actuació de les autoritats sanitàries un 65,8% pensen que estan adoptant les mesures adequades per controlar la pandèmia, un 15,7% que no i no ho sap el 18,5%.

El 97,4% coneixen algú que ha tingut grip A. Tothom coneix els símptomes de la grip i un 73,4% pren mesures preventives, enfront del 26,3% que no.

Les mesures preventives preses són higièniques. Però el 76,3% no ha canviat cap hàbit de la seva vida com a conseqüència de la grip.

Majoritàriament, un 90% els enquestats opinen que la malaltia no justifica la alarma social generada.

De les enquestes **es pot concloure** que tothom coneix l'existència de la grip A i en segueix la evolució per televisió, premsa i ràdio.

No poden precisar el nombre d'afectats però sí que hi ha hagut morts. La majoria creu que és una malaltia lleu, ningú la ha qualificat de molt greu. Comparen la grip A a una grip estacional i en coneixen els símptomes.

La majoria pensen que les autoritats sanitàries estan actuant correctament.

Quasi tothom coneix algú que ha tingut grip A, i prenen mesures preventives de tipus higiènic. La majoria, però no ha canviat cap hàbit a conseqüència de la grip.

Quasi tots els enquestats pensen que la malaltia no justifica l'arma social generada.

10.4 Conclusions

L'existència de la pandèmia de grip es coneguda per la majoria de les persones que s'informen a través de la televisió. El diaris i la ràdio així com Internet són mitjans secundaris per obtenir informació. La majoria segueix l'evolució de la grip, excepte el grup de joves (la segueix solament el 60%).

La grip A es comparada a la grip estacional i la gent coneix els símptomes. Es nota la gran evolució de la pandèmia des d'agost fins a novembre ja que si a l'agost quasi ningú en coneixia casos, ara quasi bé tothom en coneix.

Mentre a l'agost hi havia més percentatge de persones que creien que la grip A era molt greu o greu ara la majoria la qualifica com lleu, solament el grup de joves té un tant per cent igual que considera la malaltia lleu i un altre greu.

El que no ha canviat des d'agost, és que la gent segueix mantenint els seus hàbits de vida malgrat la grip A, però sí han incrementat mesures higièniques preventives, excepte el grup de joves.

Tothom coincideix en que les autoritats sanitàries actuen correctament i en que la malaltia no justifica l'alarma social generada encara que solament el grup de joves afirma que serveix per amagar la crisi econòmica que estem patint.

11. Entrevistes realitzades durant el mes d'agost de 2009

11.1 Objectius

L'objectiu de l'entrevista es conèixer com es tracta la pandèmia de grip a l'àmbit sanitari, els mitjans de prevenció més eficaços, atès que ja ens trobem en situació de pandèmia des de juny. Vull extreure una conclusió sobre l'actuació de les autoritats sanitàries i sobre la possible evolució de la pandèmia.

El que em va motivar a fer les entrevistes a Madrid és que com la meua família, per part de pare, és de Madrid podia aprofitar les vacances per treballar en aquest estudi sobre la grip i tenia accés a opinions que podien resultar interessants ja que la meua tieta és infermera i la seva germana treballa a l'hospital Carlos III. Molts dels nostres amics són metges i farmacèutics, així que podia obtenir informació directa d'ells i de companys, que ells em van presentar per poder fer les entrevistes. Vaig fer les entrevistes a 20 professionals de l'àmbit sanitari.

11.2 Conclusions

La pandèmia incidia directament en el lloc de treball d'un 50% dels entrevistats.

Gairebé la meitat havia canviat els protocols d'actuació en el seu lloc de treball, la resta suposaven que canviarien al setembre.

Tots van respondre que des de l'inici del brot de grip, a l'abril, en tenien coneixement. Un 20% havia tractat casos de grip A i havia receptat tamiflú.

Sobre els mitjans de prevenció més eficaços tots coincidien en que eren la higiene (rentat de mans), tapar-se la boca al tossir o esternudar i utilitzar mocadors de paper. Una bona alimentació, la vitamina C i evitar tòxics com el tabac, fer exercici, també podien contribuir a prevenir una grip greu.

Sobre l'actuació de les autoritats i si ho feien correctament, hi ha discrepàncies, alguns deien que falta informació clara, organització, que no s'estava donant una imatge real, ja que de la grip estacional no es fan comunicats diaris per part del Ministeri i que moltes malalties sense tant ressò produeixen més morts que la grip A.

La majoria consideraven que la grip A, si no presenta mutacions, és lleu.

Els que deien que les autoritats portaven una bona actuació es referien als mitjans que es destinen a grip A. A la Comunitat de Madrid, per protocol d'actuació, des de l'inici de la pandèmia i fins el mes d'agost, almenys, si en una família hi havia un infectat i en el seu domicili només hi havia un lavabo podia quedar-se ingressat a l'hospital. La Comunitat de Madrid, en cas de viure sol, portava el menjar a domicili als malalts. Una de les entrevistes realitzades era a una infermera de l'hospital Carlos III de Madrid, que es dedica a malalties contagioses i explicava que l'hospital havia tancat una planta el mes de juny per malalts de grip A (200 llits) amb torns de feina de 7 infermeres més un metge.

Va comentar que la resta de malalts havien protestat ja que sabien que la grip era molt contagiosa i molts d'ells tenien malalties immunodepresores com el SIDA.

També em va explicar que un 40% de sanitaris estaven contagiats, encara que seguien tots els protocols establerts, que per cert, eren molt estrictes: entrar a l'habitació del malalt el menys possible i equipada amb tot el que es pogués necessitar, utilitzaven dos contenidors, un a l'habitació i l'altre fora, en el de dintre tiraven el doble guant, sèrum i tot el que estès en contacte amb el malalt i en el de fora el segon guant. També utilitzaven un desinfectant anomenat "vikon" per peus, mans i desinfectar la brossa. Aquests contenidors junt amb les bates de paper utilitzades per les infermeres es cremava cada dia.

Sobre l'evolució de la grip els professionals sanitaris coincidien en que durant la tardor i l'hivern empitjoraria i deien que la meitat de la població podria tenir la grip A ja que és de fàcil contagi.

Encara que a l'entrevista no apareix específicament la pregunta sobre si es vacunarien contra la grip A o no, en el transcurs de la conversa, la majoria reconeixia que no es vacunaria de la grip A.

En el moment de fer les entrevistes, encara no s'havien establert els protocols d'actuació entre tots els col·lectius de metges.

Potser un aspecte interessant a remarcar és que el que sobtava als metges i farmacèutics era la falta de informació sobre una malaltia que si és com la grip estacional no requeria el desplegament mediàtic que estava generant. La seva opinió era que moltes malalties produeixen més morts i no es parla d'elles. Tots els professionals van coincidir en que la prevenció és fonamental i es basa en seguir unes mesures higièniques senzilles.

Els professionals preveien, pel que fa a l'evolució de la grip, que tindria més incidència durant l'hivern i que no presentaria complicacions a menys que hi hagués una mutació del virus.

La majoria no eren partidaris de la vacuna, els motius que donaven era que s'havia fet amb presses, que no immunitzava per sempre i que cas que mutés el virus ja no seria efectiva.

12. Conclusions del treball

1.- La **ràpida difusió** d'aquest nou virus demostra que estem en un món globalitzat on en 24 hores un virus com el H1N1 pot recórrer el món.

La humanitat segueix estan a expenses de la natura malgrat el nostre desenvolupament. El que sí és cert és que aquest desenvolupament ens fa donar respostes més ràpides (vacunes, antibiòtics, etc) a una pandèmia avui en dia de les que es van donar a la grip de 1918.

2.- Aquesta situació fa que la humanitat, com a **vessant positiva**, millori aspectes que d'altra banda tardarien anys en fer-se efectius: després de la grip de 1918 es van millorar les condicions higièniques i sanitàries de molts països i probablement la grip de 2009 ens porti quelcom de positiu, sobre tot pel que fa a la utilització de noves tecnologies.

En principi les grans empreses com La Caixa ha establert tot un seguit de protocols que potencien la utilització de sistemes informàtics per substituir als presencials.

El Departament de Treball de la Generalitat parla de teletreball, flexibilitat laboral i conceptes que fins ara eren quasi ciència ficció en la nostra realitat laboral.

Probablement les noves tecnologies es veuran accelerades gràcies a la grip.

3.- La següent qüestió a considerar és **com es coordinen els organismes internacionals**.

Les organitzacions internacionals com la OMS han donat **missatges contradictoris**, sobre tot a l'inici de la pandèmia, que han portat a actuacions errònies a alguns Estats com per exemple Egipte que va sacrificar tots els seus porcs i el que és pitjor a la **histèria col·lectiva** (es van acabar les mascaretes a les farmàcies, els antivirals han estat custodiats per l'exèrcit, França planteja suprimir tots els vols a Mèxic, Rússia recomana no comprar carn de porc espanyola, etc). La OMS ha comparat aquesta grip amb la de 1918, ha fet previsions de morts i de mutacions del virus, així com de la infuficiència de vacunes que ens portarien a una situació greu en una política **excessivament alarmista** que en els darrers temps ha moderat, per la pressió dels diferents governs. Pressió que la va portar a fer consultes amb els països que la componen abans de declarar el darrer 11 de juny la pandèmia, demostrant que **no es un organisme autònom** i que va retardar aquesta declaració encara que es complien tots els requisits de pandèmia per motius que es desconeixen.

4.- El **Ministeri de Sanitat espanyol** ha donat informació puntualment del que anava succeint, encara que com va reconèixer la Ministra de Sanitat, Trinidad

Jiménez “han exagerado un poco”. La informació del Ministeri **no anava coordinada amb la de la OMS i del centre Europeu**, ni en dates ni en format.

El mateix Ministeri ha donat **informacions contradictòries** sobre els considerats grups de risc, en els que primer incloïen a nens menors de 14 anys i després els van excloure. Els grups de risc, com el seu nom indica són únics a tot el món, no han de variar segons els països. La data sobre l'inici de la vacunació ha anat canviant a mida que passaven els dies i va arribar a dir que es posarien les vacunes encara que no estiguessin tots els resultats. Aquesta declaració va obligar al President Zapatero a dir al dia següent que Espanya vacunaria quan comencessin a vacunar la resta de països de la Unió europea i amb totes les garanties.

El Ministeri ens sorprèn amb **l'autorització d'un test a nens** sobre la vacuna de la grip A. El laboratori Glaxo provarà en 400 nens de 6 mesos a 17 anys un prototip de vacuna de la grip, quan a Europa i a Espanya no es vacuna mai als nens de grip, excepte si tenen malalties prèvies que ho aconsellin.

Aquests nens seran observats durant sis mesos sobre les seves reaccions. Es sospitós ja que les proves comencen al setembre, per tant els resultats s'obtidran al març i probablement serveixin per prendre decisions a Estats Units on si es vacunen els nens de la grip.

La ministra ha tingut **feina diplomàtica** durant aquests mesos (Rússia, Alemanya, etc) i ha portat al govern a replantejar-se la seva política envers Mèxic, per exemple, on recomanaven no anar al començament de la pandèmia.

5.- La coordinació amb les comunitats autònomes ha estat correcta però sobta veure que mentre es parla de vacunar a un 40% d'Espanyols, la Generalitat diu que si es necessari es pot vacunar al 60% dels catalans.

6.- Han faltat campanyes publicitàries de conscienciació per televisió, al meu entendre, ja que amb els rius de tinta que li ha dedicat la premsa, l'alarmisme social és important i no tothom llegeix la premsa o consulta pàgines web.

7.- És evident la politització de la grip, amb el cas de Hoyo de Manzanares en que el Ministeri, “tallant” pel camí del mig, va dir que s'havia actuat correctament.

L'oposició, aprofitant la situació va demanar la compareixença de la ministra de Defensa a les Corts i la qüestió va ser debat de la campanya electoral al parlament europeu. Des de finals de maig, en que apareix la notícia de Hoyo fins el 7 de juny en que tenen lloc les eleccions, hi ha dies que sembla més important com ha tractat el tema de la grip Defensa que la crisi econòmica mundial i el que fem per pal·liar-la.

El Ministeri va estar diversos dies fent comunicats de premsa referits a aquesta caserna militar mentre els casos de grip s'extenien en progressió geomètrica per tot el país.

8.- Campanyes més mediàtiques que reals des de l'Administració. El Ministeri i la Generalitat han fet, certament **importants campanyes** divulgatives per prevenir la grip i per saber reconèixer els seus símptomes així com per informar a la població de com actuar.

Aquestes campanyes són molt mediàtiques i aparents més que ajustades a una política real de conscienciació d'una població alarmada, perquè la realitat és que les empreses petites no tenen cap pla davant la grip i que amplis sectors de la nostra societat com l'hostaleria, etc, no saben quins protocols han de seguir per contribuir a la prevenció de la grip.

9.- La premsa juga un paper essencial en la transmissió de la informació que ens arriba. La informació ha estat exhaustiva en alguns aspectes i poc aprofundida en altres. S'ha repetit insistentment com s'ha de prevenir la grip, què és, els símptomes, el comparatiu entre la grip estacional, la grip A i un refredat. La premsa s'ha fet ressò de moltes opinions d'experts en tots els sentits, però hi va haver un període en que semblava que la grip A tenia diàriament un lloc en primera plana.

La premsa ha contribuït a generar alarma social, amb els seus titulars espectaculars, que amb els mesos s'han anat moderant com si hi hagués un pacte per no alarmar més als ciutadans.

Curiosament he trobat a faltar notícies que s'interessin per què està passant a Àfrica amb la nova grip, on hi ha una gran part de la població amb problemes de desnutrició i immunitaris. El primer cas es va produir el 2 de juny a El Cairo, Egipte i fins ara s'han contagiat²⁷ 15.264 persones amb 105 morts, mentre a Europa s'han contagiat 78.297 persones i han mort 167 persones. La letalitat a Àfrica és superior a Europa. Ja veurem com evoluciona aquesta qüestió.

He trobat a faltar més articles amb controvèrsia sobre la política de vacunacions o sobre l'autorització a Glaxo a fer proves en 400 nens espanyols.

10.- El cost econòmic de la grip, quan es quantifiqui serà molt elevat, molt més del que ens costa la grip estacional i en bona mida agreujat per les actuacions realitzades com a conseqüència de l'alarma social i controvèrsia en declaracions d'organismes oficials. (veure punt 9: impacte econòmic de la grip).

11.- El virus H1N1. De les possibles combinacions del virus estem davant d'una que, afortunadament, resulta lleu. Crec que encara que hi hagin mutacions tenim capacitat de resposta. Tinc seriosos dubtes sobre la vacunació, si no es pertany a un grup de risc establert. Probablement si estem

²⁷ dades a 22 d'octubre de 2009

entre el 40% de persones que patiran la grip, més val passar-la i quedar immunitzats pels propers 50 anys. La vacuna s'ha d'administrar anualment.

12.- El que es desprèn de les enquestes: podem dir que el que més crida l'atenció és que la gent no ha canviat els seus hàbits per la grip i no estan tan alarmats com ens diu la premsa. S'han incrementat algunes mesures higièniques personals, fet que sempre es positiu, però per altra banda no hi ha una consciència preventiva de la societat com a conjunt. Els bars, fleques, etc, continuen tenint el menjar a la barra, sense molta protecció. Els que preparen aliments no utilitzen mascaretes. Les monedes que contínuament intercanviem porten tot tipus de virus. Els polsadors de l'ascensor, les manetes de les portes, etc.

Els enquestats creuen que es una malaltia lleu, majoritàriament segueixen la seva evolució per televisió. L'aparent alarmisme social que es va generar ha desaparegut.

13.- De les entrevistes destacaria que els professionals sanitaris tenen clar que no ens trobem davant d'una malaltia greu, a menys que el virus muti. Creuen que altres malalties de les que no se'n parla tant són més preocupants. Pensen, en conseqüència és injustificat i que la vacuna, si no ens trobem en col·lectiu de risc és innecessària, ja que és una vacuna que s'ha d'anar renovant anualment i que no seria efectiva si hagués una mutació del virus.

14.- El tema de la grip proporciona molts canals d'investigació. Personalment, crec que els objectius inicials s'han assolit: Analitzar què suposa una pandèmia al s.XXI, en un món globalitzat en tots els aspectes.

Esbrinar com la gent del carrer, i el sector mèdic viuen aquesta pandèmia. Com han afrontat els diversos països la pandèmia de grip A, a nivell sanitari, econòmic, etc.

Quines repercussions econòmiques, socials, polítiques pot tenir aquesta grip. Com tracten la pandèmia els governs i institucions sanitàries mundials.

13. Bibliografia

CENTRE PER EL CONTROL I PREVENCIÓ DE LA MALALTIA (EUA). [en línia]
<<http://cdc.gov/>>
[consulta: 2.5.2009-7.11.2009]

EL PAÍS. [en línia] <<http://www.elpais.com>>
[consulta: 30.4.2009-5.12.2009]

ENCICLOPÈDIA CATALANA. [en línia] <<http://enciclopedia-catalana.com>>
[consulta: 2.5.2009-2.1.2010]

EUROPEAN CENTRE FOR DISEASE PREVENTION AND CONTROL. *Mapa de casos* [en línia]
<http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/PublishingImages/EU_Map_Intensity.jpg>
[consulta: 9.5.2009-30.10.2009]

FAO. [en línia] <<http://www.fao.org>>
[consulta: 21.8.2009]

FREE MEDICAL JOURNALS. [en línia] <<http://www.freemedicaljournals.com>>
[consulta: 4.5.2009-31.10.2009]

GENERALITAT DE CATALUNYA.
Especial grip A. [en línia]
<http://www.gencat.cat/especial/grip_a/cat/index.htm>
Fases d'alerta de la OMS. [en línia]
<http://www.gencat.cat/especial/grip_a/cat/alerta.htm>
Informació i consells. [en línia]
<http://www.gencat.cat/especial/grip_a/cat/preguntes.htm>
[consulta: 30.5.2009]

GENERALITAT DE CATALUNYA. *Departament de salut*. [en línia]
<<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir438/doc30553.html>>
[consulta: 30.5.2009-5.12.2009]

INSTITUT PASTEUR. [en línia] <<http://www.pasteur.fr>>
[consulta: 9.5.2009-30.10.2009]

LA VANGUARDIA. [en línia] <<http://www.lavanguardia.com>>
[consulta: 29.4.2009-5.12.2009]

MINISTERIO DE SANIDAD Y POLÍTICA SOCIAL. [en línia] <<http://www.msc.es>>
[consulta: 2.5.2009-30.10.2009]

MINISTERI D'AFERS EXTERIORS. [en línia] <<http://www.maec.es>>
[consulta: 3.5.2009-13.6.2009]

ORGANITZACIÓ MUNDIAL DE LA SALUT. *swine flu*. [en línia]
<<http://www.who.int/csr/disease/swineflu/en/index.htm>>

[consulta: 9.5.2009-30.10.2009]

PRESCOTT Lansing M. HARLEY John P. KLEIN Donald A. *Microbiología*
Aravaca (Madrid). McGraw-Hill-Interamericana. 2000. P.327-365

TV3. [en línia] <<http://www.tv3.cat>>

[consulta: 8.8.2009-30.10.2009]

WIKIPEDIA. [en línia] <<http://wikipedia.org>>

[consultes: 2.5.2009-2.1.2010]

YOUTUBE. *Teresa Forcades* [en línia] <<http://www.youtube.com>>

[consulta: 27.12.2009]

20MINUTOS. [en línia] <<http://www.20minutos.es>>

[consulta: 30.4.2009-5.12.2009]

ANNEXOS

1. Seguiment de la grip A, a partir de la premsa diària

Dissabte 25 d'abril de 2009

Diari de Tarragona “ Mèxic. La grip porcina causa desenes de morts”.

Els diaris parlen d'una grip porcina que s'estén per Mèxic i ja ha afectat a mil persones. La grip porcina ha creuat la frontera amb Estats Units, hi ha casos a Califòrnia i Texas. Mèxic intenta aturar l'epidèmia i suspèn totes les classes a les escoles i universitats.

Diumenge 26 d'abril de 2009

Diari de Tarragona “ EAU adverteix que no podrà contenir el virus de la grip porcina”

La OMS comença a qualificar la situació com greu i imprevisible. Aquesta organització preveu una pandèmia.

El Centre de Control i Prevenció de malalties d'EEUU (CDC) diu que el virus s'ha estés de tal manera que no es pot controlar.

S'estableixen els primers protocols en aerolinees procedents de Mèxic (guants, mascaretes, bates, solament un membre de la tripulació pot atendre al malat.) Es parla d'un virus molt contagiós, que es propaga amb una salutació de mans, un petó o un esternut).

El Ministeri de Sanitat, encara que no recomana obertament que no es viatgi a Mèxic, si que insta a la població a prendre mesures preventives: netejar-se sovint les mans amb aigua i sabó, tapar-se la boca i el nas al esternudar o tossir.

El Punt “La OMS adverteix que el brot de grip porcina de Mèxic es “molt greu”

Margaret Chan, directora general de l'Organització Mundial de la Salut confirma que un nou virus animal s'ha transmès a humans.

La senyora Chan ja parla de dos grups de risc: joves amb bona salut i avis.

En aquest moment es parla de vint morts a Mèxic i es recorden els símptomes: letargia, falta de gana i tos, mocs, mal de coll, nàusees, vòmits, diarrea.

Es recorda que la grip no es contreu per menjar carn de porc, sinó de la mateixa manera que qualsevol altre tipus de grip: tos, esternuts. Es parla de quatre medicaments pel tractament de la influença: rimantadina, oseltamivir i zanamivir.

Dilluns 27 d'abril de 2009

Diari de Tarragona “Sanidad investiga ocho posibles casos de gripe porcina en España”

A Catalunya a l'hospital clínic (Barcelona) s'ubica el Servei de Urgències de seguiment epidemiològic que en 48 hores pot determinar després de fer al pacient un “frotis faringinasal” si pateix grip porcina.

Vuit persones estan sota sospita de patir la nova grip a Espanya, tres d'ells a Catalunya, dos a Girona i un a Barcelona.

La consellera de sanitat recomana que si els casos són lleus, el pacient es pot quedar a casa utilitzant mascaretes per evitar el contagi. La consellera diu que a Catalunya hi ha 50.000 vacunes contra la grip aviar que si la OMS ho recomana es poden utilitzar

Trinidad Jiménez parla del 81 morts a Mèxic segons la OMS i demana tranquil·litat a la població. Tothom que hagi viatjat a Mèxic, Califòrnia i Texas hauria de vigilar la seva salut en els deu dies posteriors.

Es comença a parlar de les deu claus per entendre la grip porcina:

1. es una malaltia respiratòria del porcs.
2. es contagien els que tenen tracte amb porcs i després la passen a altres persones
3. el virus el transmet el malat durant cinc dies a través de la respiració, al tossir o esternudar
4. els símptomes són: febre elevada, dolor muscular, dificultat respiratòria, etc.
5. Higiene, mantenir-se allunyat dels que presenten problemes respiratoris, no donar-se la ma, ni petons, ventilar correctament, són mesures preventives a prendre.
6. Durant els vols s'han d'aïllar aquelles persones que presentin símptomes de grip
7. Es pot menjar carn de porc. El virus s'elimina si es cuina a més de 70 graus.
8. Es fàcil que es generi una pandèmia a nivell mundial ja que les persones no estan immunitzades amb aquest virus.
9. No hi ha vacuna per la rapidesa en que mota el virus
10. Es pot tractar amb amantadina, oseltamivir i zanamivir.

Més Tarragona “detectats a Catalunya tres possibles casos sospitosos de contagi per grip porcina”

J M Martín Moreno catedràtic de medecina preventiva diu que la grip es un terme que prové del suís-alemany “grûpen” que vol dir trobar-se malament, tenir fred o estar malament, també vol dir estar arrupit.

Més Tarragona Punt Diari

Hi ha tres afectats a Catalunya, tots han tornat de Mèxic recentment. Un noi de 21 anys (Girona), una noia de Campdevàrol de 22 anys (Girona) i una noia de 24 anys de Barcelona.

Hi ha casos a Mèxic, Canadà, Estats Units i Nova Zelanda.

Dimarts 28 d'abril de 2009

Es parla ja de 16 afectats a Catalunya. L'alarma de la OMS puja a grau 4. Es reconeixen 149 morts a Mèxic.

Antonio Gil, un noi de 23 anys d'Almansa, Albacete es el primer cas de grip porcina certificat a Europa.

El Diari parla de l'aturada de ciutat de Mèxic (18 milions d'habitants), que veu amb preocupació com baixa el turisme, que ha fet caure la cotització en borsa d'areolínees com d'Iberia (-6,58%), Vueling (-3,34%) i Sol Melià. L'assistència a restaurants ha disminuït en un 70% a Mèxic. Milers de mexicans estan relluïts a casa, els cinemes estan tancats, s'han suspès les misses el futbol i la gent que ha d'anar pel carrer ho fa amb mascareta.

S'insisteix en el Diari de Tarragona observar un màxim de mesures higièniques (rentar-se les mans sovint, no compartir aliments, ni gots, ni coberts. Utilitzar mascareta si es viatja a Mèxic i si a la tornada es tenen símptomes quedar-se a casa.

El Punt parla de 10 casos (set encara no confirmats) a Catalunya, 6 homes i 4 dones de 21 a 32 anys, tots han tornat de Mèxic la setmana anterior) i són tractats amb oseltamivir, un antiviral comprat a l'any 2005.

En aquests moments el protocol que es segueix es ingressar els casos sospitosos a l'hospital, en observació i administrar els antivirals que es van comprar a l'any 2005 per combatre la grip aviar.

Els centres que estan homologats pel ministeri per fer les proves de grip porcina són l'hospital clínic de Barcelona i Majadahonda (Madrid).

Davant l'anul·lació de viatges el Ministeri d'Afers Exteriors recomana que els viatgers reflexionin sobre la conveniència d'ajornar el viatge a Mèxic.

El sector ramader està preocupat per una possible caiguda del consum de carn de porc. El President de la Generalitat crida a la calma en una entrevista als mitjans de comunicació.

L'editorial del Punt Diari parla de la necessitat de coordinació entre els països en un món globalitzat on qualsevol malaltia infecciosa s'estén ràpidament .

Dimecres 29 d'abril de 2009

“ Espanya confirma en segon cas de grip porcina” “Les agències registren l’anul·lació de viatges a Mèxic davant l’alerta de la grip porcina”

En la seva editorial el Diari de Tarragona parla de que la grip porcina agreuja la crisi econòmica i adverteix contra l’alarmisme.

A España es confirma el segon cas de grip porcina, es tracta d’una noia valenciana de 24 anys que ha viatjat a Mèxic junt amb l’estudiant ingressat a Albacete.

Hi ha ,en aquests moments, 36 casos sospitosos a España, 14 d’ells a Catalunya.

Tots havien viatjat a Mèxic.

España manté un protocol en els vols procedents de Mèxic (tots porten material d’aïllament, guants, bates, màscares i han d’aïllar als sospitosos dins l’avió). Sanitat recorda que solament qui presenti febre superior a 38 graus i símptomes d’infecció respiratòria greu i que hagin tingut contacte amb algú que hagi anat a Mèxic o hagi estat diagnosticat de grip porcina han de preocupar-se.

A Mèxic hi ha 152 morts i la OMS planteja pujar de 4 a 5 l’alerta. A Mèxic els hospitals estan col·lapsats. La situació demostra que la sanitat mexicana està a any llum del que hauria de ser. Es parla de por col·lectiva.

Francesc Carnero, President de l’Associació catalana d’agències de viatges creu que la pandèmia pot afectar molt negativament a Mèxic i que s’ha de ser molt curós a l’hora de recomanar no viatjar-hi.

Les agències per altra banda, registren anul·lacions constants de viatges a Mèxic.(es reconeix una caiguda del 50%).

El director general adjunt de la OMS, Keiji Fukuda afirma que els països s’han de preparar per una pandèmia i la compara amb la grip espanyola de 1918, que va començar d’una manera suau i va causar milions de morts. També es compara amb la última epidèmia de grip originada a Hong Kong entre 1968 i 1969, que va provocar la mort de un milió de persones.

El sindicat de joves agricultors i ramaders de Catalunya (JARC) fa una crida perquè es segueixi consumint carn de porc. De moment el consum d’aquesta carn es manté estable.

La firma 3M que fabrica màscares quirúrgiques ha incrementat la fabricació de màscares de nivell 2 i 3. A Barcelona les màscares d’autoprotecció respiratòria autofiltrants FFP3 que s’utilitzen per fer front a agents biològics, com la grip aviària o partícules tòxiques s’estan exhaurint.

Els estudiants que han fet viatges a Mèxic recentment com els estudiants d'enginyeria de telecomunicacions de la Ramon Llull reben la recomanació de quedar-se a casa 10 dies en prevenció.

De moment els casos de contagi són de persones que han anat a Mèxic

La OMS confirma 79 casos al món.

Dijous 30 d'abril de 2009

“Catalunya ja te sis malalts de grip porcina”

Un d'ells el primer contagi a Espanya que no ha estat a Mèxic. Els 10 contagiats a Espanya el fa ser el país de la Unió Europea amb més casos confirmats.

A Catalunya hi ha sis casos. La majoria són joves universitaris. Alguns experts parlen de que el brot de grip porcina va sorgir en un poble mexicà proper a un gran escorxador.

El nen Edgar Hernández Hernández, de 4 anys, és el presumpte primer contagi de grip porcina. Edgar viu a La Gloria, un poble proper a un complex d'escorxadors de la multinacional nord-americana Smithfields.

Des de desembre de 2008 fins a març hi ha hagut diversos brots de malalties respiratòries agudes a la zona que veïns i ecologistes atribueixen a la contaminació de l'aigua i el aire provocades per una insuficient depuració (es mata un porc cada dos segons).

Edgar es el anomenat pacient zero i es va contagiar a l'abril encara que hores d'ara està curat (el tractament del nen va consistir en amoxicil·lina i paracetamol). La OMS eleva l'alerta a fase 5.

Hi ha 148 casos al món. 10 casos a Espanya. 6 a Catalunya (4 nois i 2 noies entre 21 i 22 anys).

Egipte, que va patir especialment la grip aviar, ha decidit sacrificar tots els porcs del país (300 a 400.000 exemplars)

La URV recomana als seus estudiants d'intercanvi a Mèxic que tornin.

El Centre de Prevenció i Control de Malalties a Europa (situat a Estocolm) preveu morts a Europa.

Divendres 1 de maig de 2009

“ La psicosi ” acaba amb les mascaretes”

La grip canvia de nom, passa a anomenar-se nova grip o grip americana. La OMS ha canviat el nom per no induir a confusió amb el nom “porcina” i per la petició de l'Agència de Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO).

L'escala d'alerta de la OMS es va crear l'any 2005 per la qual cosa no hi ha antecedents de l'activació dels 6 nivells.

Per evitar malentesos la OMS ha canviat el nom de grip porcina per grip nova. Jaume Bernís responsable de la sectorial del porcí dels JARC a Lleida manifesta que no ha baixat el consum de porc.

Mèxic demana a la població que es quedi a casa 5 dies, entre el 1 i el 5 de maig per acabar amb un brot que ha matat 12 persones i ha contagiats a 99.

La cronologia del succeït a Mèxic:

El 23 d'abril es parla per primer cop de la grip

El 29 d'abril es suspelen classes a escoles i universitats. Es tanquen centres d'oci i parcialment els restaurants que només poden portar menjar a domicili.

El President del col·legi de farmacèutics de Tarragona Andreu Suriol crida a la calma, ja que a Tarragona s'han exhaurit les mascaretes(un paquet de 5, 4,90 euros).

Els farmacèutics aconsellen que si es tenen símptomes de grip es vagi a l'hospital i que no es viatgi a Mèxic, també aconsellen que es prenguin medicaments que ajudin a pujar defenses. Els retrovirals només es dispensen a hospitals.

La consellera de sanitat firma que el sistema sanitari està en prealerta.

Eduard Gené, afectat gironí de la grip diu que es troba millor. Porta mascareta per no contagiar i que la seva família també pren tamiflú. Creu que la reacció social es exagerada pels símptomes que dona la grip.

Ulla Smith, ministra alemanya de sanitat desaconsella assistir a fórmula 1 a Montmeló perquè Catalunya es una de les zones més infectades d'Europa. La ministra espanyola de sanitat intervé en aquesta qüestió.

Hi han 13 casos a Espanya i 236 afectats al món.

Dissabte 2 de maig de 2009

“ L'extensió del virus paralitza Mèxic i posa en alerta al planeta” “Els experts diuen que hi haurà molts infectats i que pocs casos seran greus”

Anem coneixent el virus que es un recombinat en que hi ha fragments de genoma de virus de grip porcina, aviària i humana. S'avança que la vacuna estarà llesta en 4 mesos.

La ministra de sanitat assegura que en un mes hi haurà 10 milions de dosis d'antivirals contra la grip A. La ministra assegura que el sistema sanitari està preparat per qualsevol increment de casos.

S'ha signat entre el ministeri de sanitat i Roche un conveni per encapsular antivirals. Dels 10 milions de tractaments l'estat es quedarà amb un 10% i la resta es distribuirà per les comunitats autònomes segons criteris de població.

Segons càlculs del Centre de Prevenció i Control de malalties de la UE, el 50% de la població europea contraurà el virus, però només 2/3 parts tindran símptomes, majoritàriament de caràcter lleu. Un 4% hauran de ser hospitalitzats i alguns moriran per complicacions. El virus es desenvolupa millor a l'hivern.

L'editorial del Diari crida a la tranquil·litat, ja que es una grip lleu. Com deia Punset "un home es diferencia d'un animal perquè no necessita veure el lleó per sentir-se espantat la por li ve només amb el fet d'imaginar-se el perill"

A Taiwan s'ha trobat la manera de detectar el virus en 6 hores.

Diuenge 3 de maig de 2009

"Cinc espanyols en quarantena a un hotel de Hong Kong"

Joaquim Pallejà, Director Territorial dels Serveis de Salut al Camp de Tarragona, escriu al Diari un article d'opinió en el que destaca que la grip A fa mantenir l'alerta als serveis sanitaris però els casos que hi ha hagut son de poca importància clínica i que existeix una estreta col·laboració entre les administracions per controlar aquesta nova grip.

El primer cas asiàtic es dona al Metro Park Hotel de Hong Kong en un turista mexicà de 25 anys que va fer posar en quarantena a l'hotel a 200 turistes i 100 empleats.

El virus queda inactiu a temperatures superiors a 70 graus, per la qual cosa la OMS critica la decisió d'Egipte de sacrificar tots els porcs, que per cert posa a la venda la seva carn.

Es fan tot un seguit de preguntes i respostes sobre la nova grip. Les conclusions a les que s'arriben son: es tracta d'un virus mutant a partir d'altres quatre virus de grip humana, aviar, porcina americana i porcina eurasiàtica. Tal i com l'ha definit el viròleg nord-americà Robert Webster es un embolic de virus.

Es un virus inactiu a temperatures superiors a 70 graus. Per tant la carn cuinada de porc es pot consumir. Per no donar lloc a malentesos s'ha canviat el nom de grip porcina a nova grip. Des del 30 d'abril.

No se sap d'on sorgeix. Un dels focus d'infecció es Mèxic. L'alerta la dona la OMS a partir del 23 d'abril de 2009, ja que a Mèxic i a Califòrnia han aparegut diversos casos de grip porcina.

El contagi es per via aèria, un malalt la propaga tossint, esternudant, o per l'aire que expulsa al parlar. També tocant una superfície que ha tocat el malalt.

Es pot evitar el contagi extremant mesures d'higiene com rentar-se sovint les mans, tapar-se al nas i la boca al esternudar o tossir, mantenir nets els estris de cuina i bany, no compartir aliments, vasos, coberts, no saludar amb petons o donant la mà i ventilar les habitacions.

Els símptomes que produeix la grip són dificultat respiratòria, dolors articulars i musculars, febre altra (més de 38 graus), tos, dolor al pit, nàusees, vòmits, diarrea.

Es tracta amb dos antivirals, el Tamiflú (de Roche) i Relenza (GSK) que tenen com a components el oseltamivir i el zanamvir.

L'epidèmia anirà a pitjor, però es demana calma per no col·lapsar les urgències dels hospitals.

El nivell d'alerta de la OMS es el 5, n'hi ha 6. El 5 vol dir que el virus s'encomana de persona a persona almenys a dos països. El 6 que una epidèmia global està en marxa.

Es parla de greus efectes econòmics a Mèxic (cancel·lació de viatges, tancament de restaurants que han fet que deixin de guanyar 57 milions d'euros. Els partits jugats a porta tancada han fet que es deixin de guanyar uns 850.000 euros.

A Espanya, les companyies turístiques i aèries que cotitzen en borsa han baixat.

També hi ha efectes positius: els supermercats venen més menjar. La televisió té més audiència, els laboratoris venen més antivirals i els negocis més internet s'han incrementat.

Apareixen a la premsa teories conspiratives que recorren Internet com que la grip es una maniobra americana per tancar la frontera amb Mèxic. La grip com a manera de desviar l'atenció sobre els problemes de narcotràfic mexicans. La grip com a arma química o estratègia per distreure l'atenció pública i no parlar de la crisi econòmica.

Apareixen a la premsa del dia dues entrevistes, una a Aurelio Regalado periodista mexicà de "El sol de Tampico" en que parla que el virus ha caigut en un terreny fèrtil a Mèxic ja que la pobresa i condicions de vida, junt amb un sistema sanitari deficient i la corrupció del govern fan que la població sigui vulnerable.

Una segona entrevista al periodista Joan Figueres, establert a Mèxic, subratlla que l'alerta causada per la grip es una maniobra governamental de distracció, ja que el 5 de juliol hi ha eleccions generals a Mèxic i el govern pot aprovar lleis a discreció. Figueres recorda que un terç de la població (uns 30 milions de persones) no disposen de sanitat pública on acudir i cauen en l'automedicació

A España hi ha 20 casos, a Catalunya 11 (entre persones de 19 a 29 anys) i 658 casos al món (16 països).

Dilluns 4 de maig de 2009

“Sanitat confirma el primer cas de grip A a Tarragona que evoluciona favorablement a casa seva.”

Espanya te 44 casos de grip A es el país de la UE amb més casos. La OMS parla de 898 casos a 18 països. Catalunya te 14 casos.

El diari d'avui es fa ressò d'un canadenc que va estar a Mèxic i torna a Canadà infectat de grip A, que contagia als porcs de la granja on treballa.

Dimarts 5 de maig de 2009

Hi ha 57 casos a Espanya, 17 a Catalunya.

L'hospital Carlos III de Madrid, especialitzat en malalts infecciosos ha tancat una planta per malalts de grip A (60 llits).

El president del Col·legi de metges de Tarragona (Fernando Vizcarro) crida a la tranquil·litat, ja que encara que el nombre d'afectats s'incrementa considerablement, els afectats responen bé als retrovirals.

Rússia prohibeix importar carn de porc espanyola des del 2 de maig. La ONU es manifesta en el sentit de que es absurda la discriminació d'alguns països com Mèxic o les restriccions en el comerç de carn de porc.

Dimecres 6 de maig de 2009

La premsa es fa ressò de que a Catalunya hi han 21 casos de grip A, a Espanya 73 , al món 1490 a 21 països i un total de 30 morts.

Dijous 7 de maig de 2009

En una interessant entrevista en Josep Guarro Artigas, catedràtic de microbiologia de la URV, explica que en aquesta pandèmia de virus A/H1N1 es lleu comparada amb la que podria causar un virus H5N1. El virus es similar al que l'any 1918 i 1919 va causar la pandèmia més important del s.XX, amb 20 milions de morts fonamentalment joves.

A l'any 1957 hi torna a haver una pandèmia causada per un H2N2 i al 1968 una altra causada per un H3N2. L'any 1977 reapareix el H1N1 i posa en perill individus menors de 30 anys.

La contínua aparició de nous virus es deu al fet que el genoma dels virus de la grip estan formats per vuit segments a diferència de la majoria de virus que en tenen 1.

A les cèl·lules de diferents animals, com el porc, el cavall, les aus, etc podem trobar-hi al mateix temps virus de diferents orígens, tan animals com humans.

Quan aquests virus es multipliquen es fàcil que per error segments genòmics de diferents virus s'agrupin i donin lloc a un virus nou amb material genètic

diferent (si tenen 8 segments les probabilitats són de 2 elevat a 8, es a dir 256 virus diferents).

Molts virus no sobreviuen i la possibilitat de travessar la barrera de l'espècie es limitada. Aquest nou virus no es molt virulent, respon bé als tractaments, però no sabem que pot succeir el proper hivern.

A data d'avui s'han registrat 81 casos a España, 23 a Catalunya (els mateixos que a Andalusia, per primer cop), 1516 casos al mon, a 22 països i 44 morts.

Ahir 6 de maig científics canadencs han descodificat la seqüència genètica del virus de la grip A, el que es fonamental per comprendre el brot i fabricar una vacuna.

Mèxic dona per acabada la quarantena. Recomana que les persones mantinguin una distància de seguretat de 2,25 m en els centres de treball, que no comparteixin material d'oficina, que es rentin les mans i no s'utilitzin corbates.

Hong Kong aixeca la quarantena dels turistes tancats a l'hotel des del 30 d'abril i España intensifica la diplomàcia perquè Rússia aixequi la seva prohibició de menjar carn de porc espanyola.

Divendres 8 de maig de 2009

“Una de cada tres persones podrien patir la grip A durant el 2010 “segons la OMS

La nova grip ha provocat que Rússia i Xina hagin tancat fronteres a porcs dels països on s'ha detectat grip A. Aquesta qüestió ha provocat crisis diplomàtiques.

Mèxic intentar sortir dels col·lapse econòmic causat per la caiguda del turisme (es donen dades d'una caiguda del 60%) Empreses catalanes establertes a Mèxic (FICOSA, GRIFOLS, SIMON, EDUCA-SYSTEM, EUROQUIMIA, etc) han suspès la seva activitat durant varis dies tal com establia el govern.

La previsió del producte interior brut a Mèxic pel 2009 era del 3,5% però com a conseqüència de la grip baixarà entre mig punt i un punt més.

Gabriela Gándara directora d'ACCLO parla de vora 100.000 persones que perdran la seva feina lligada al sector turístic si la situació continua.

Si el sector porcí no recupera mercats, s'enfonsarà (Catalunya aporta un 70% de les exportacions de l'Estat Espanyol) i mou 19.000 milions d'euros (el quart en volum de l'Estat)

Dissabte 9 de maig de 2009

“Occident comença a suavitzar les mesures per combatre la grip A”.

Els aïllats a Hong Kong poden ja sortir de país.

Mèxic demana deixar de ser discriminat. La Unió Europea va rebre de França una proposta per cancel·lar tots els vols amb Mèxic, que va refusar. Al President Obama li van proposar tancar la frontera mexicana.

Argentina no permet volar a Mèxic.

La OMS hauria de liderar la prevenció sense perjudicar la imatge de cap país.

Diumenge 10 de maig de 2009

Sembla que l'alarma mundial s'atenua.

Hi ha 29 països afectats, 3.440 contagiats. A EEUU (1639 afectats), Mèxic 95, España 95 (Catalunya 24)

“ La OMS juga a veure qui la diu més grossa”

El Secretari General de la OMS ha desautoritzat a l'expert de l'organització que sostenia que menjar carn de porc infectat podia transmetre la grip. Els diferents països han reclamat coherència a la OMS a l'hora de fer declaracions. Francesc Monné, President del Consell del Col·legi de Veterinaris de Catalunya nega que el virus es transmeti a través de la carn de porc.

Diumenge 17 de maig de 2009

“Rússia recomana als seus ciutadans no viatjar a Espanya per la grip A”

El mercat rus representa un 60% dels visitants de la costa daurada.

Hi ha 103 casos de grip A a Espanya, 29 a Catalunya

Espanya suavitza la seva recomanació de no viatjar a Mèxic.

Dimarts 19 de maig de 2009

“ Rússia retira la recomanació de no viatjar a España per la grip A”

La Ministra de Sanitat espanyola Trinidad Jimenez s'ha reunit amb la seva homònima russa, que després ha retirat la recomanació de viatjar a España.

La ministra diu que 70 contagiats havien estat a Mèxic i 33 són casos secundaris.

La OMS reconeix 8.829 persones contagiades de 40 països i 75 morts.

Divendres 22 de maig de 2009

A la base Militar de Hoyo de Manzanares (Madrid), seu de l'Acadèmia de enginyers de l'exèrcit de terra, s'han confirmat sis casos de grip A. Els afectats estan ingressats a l'hospital militar Gomez Ulla de Madrid i la resta en quarantena.

L'Alcalde de Mèxic posa fi a una emergència sanitària que ha costat 557 milions d'euros a l'economia local. Els contagis s'han reduït en un 96,1%.

A Mèxic la grip ha posat de manifest la feblesa del sistema sanitari. Les persones més vulnerables han estat les més exposades al virus. ¼ de la població del país té una alimentació precària i no té aigua potable.

Dissabte 23 de maig de 2009

“El govern nega haver ocultat el brot de grip A en un cuartel”

A Hoyo de Manzanares hi ha 11 contagiats, nou ingressats i 48 persones en observació, de 500 soldats que té la caserna. Cap d'ells havia viatjar a Mèxic. Una escola (150 nens) de la localitat havia visitat aquesta setmana el museu de l'Acadèmia.

El PP demana a la ministra Chacón que compareix-hi davant el Congrés per donar explicacions, ja que es sospitava un brot de grip A quan van visitar l'Acadèmia els escolars.

Diumenge 24 de maig de 2009

“El govern reconeix el seu error al permetre que els nens visitessin la caserna”

“Margaret Chan, directora de la OMS, assegura que la expansió del virus no es pot impedir”

Hi ha 12.022 afectats, a 43 països del món, 86 morts, a España 126 afectats.

Si es confirmen 3 casos sospitosos al Congo, la grip haurà arribat a Àfrica

Dilluns 25 de maig de 2009

Es confirmen 18 casos a Hoyo de Manzanares.

Dimarts 26 de maig de 2009

La grip A obliga a aïllar a 91 militars a Lleó (Unidad Militar de Emergencias de Ferral), ja que alguns militars presenten símptomes després de dormir a l'Acadèmia de Madrid.

Després d'estudiar el succeït, Defensa no veu responsabilitats en la caserna de Hoyo, ja que en tot moment s'han seguit les recomanacions de la OMS, tractant preventivament al declarar-se un cas a la resta amb antivirals.

Hi ha 20 casos a Hoyo.

La OMS admet 12.515 casos, 91 morts i 46 països afectats.

No hi ha casos a Àfrica.

El diari “El País” es fa ressò d'un estudi publicat en el “Morbidity and mortality weekly report” del Centre de Control de Malalties d'Atlanta (EUA) on es demostra que un 33% de la sang de les persones majors de 60 anys es capaç de fabricar anticossos contra el H1N1.

Entre els 18 i 64 anys el percentatge baixa al 9% i entre nens al 0%.

La raó sembla estar en la memòria immunologia ja que sembla ser que durant els anys 30 i 40 va circular un virus similar.

La conclusió de l'estudi es que com aquest virus es més agressiu entre els joves , es menys probable que causi baixes ja que, en principi els joves tenen més bona salut.

Dimecres 27 de maig de 2009

La Ministra Trinidad Jiménez i Chacón creuen que el brot de grip A de Hoyo s'ha desorbitats amb finalitats polítiques per part del PP.

La OMS reconeix 12.954 casos amb 92 morts a 46 països. La velocitat d'expansió ha passat d'un 10% diari a un 4%.

La OMS comunica que deixarà de comptabilitzar els casos un a un ja que no es realista. Molts casos de grip A no es diagnostiquen. Fer anàlisis de grip A costa temps i diners a l'estat.

Dijous 28 de maig de 2009

Hi han 25 militars confirmats de grip A a Hoyo de Manzanares.

Dimarts 2 de juny de 2009

Confirmats dos casos de grip A a un Institut de Leganés. La Ministra no recomana tancar cap centre per grip A.

Dimecres 3 de juny de 2009

La grip arriba a una escola infantil de Fuencarral (Madrid).

Dijous 4 de juny de 2009

La vacunació contra la grip A començarà a la tardor.

El Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, celebrat a Mèrida acorda que l'Estat comprarà totes les vacunes necessàries i després les repartirà entre les Comunitats Autònomes, que abonaran les dosis que rebin. Rússia ha aixecat totes les restriccions d'importació de porc espanyol definitivament.

Dissabte 6 de juny de 2009

“La grip obliga a la OMS a matisar les seves alertes per evitar el pànic”

Les alertes de la OMS canvien el seu sistema. A partir d'ara no parlaran exclusivament de la expansió del virus sinó també del nivell de gravetat de l'epidèmia.

El món segueix en alerta 5 (prepandèmica) però la infecció es moderada. S'estableixen tres nivells de gravetat : lleu, moderat i sever o greu.

Es parla de 22.000 persones contagiades a 69 països. Es reuneixen totes les característiques de nivell 6 (més de tres regions del món sofreixen una infecció massiva, causada per un nou virus. El criteri geogràfic ja es compleix.

Si encara no s'ha declarat la situació de pandèmia es per la pressió que exerceixen els governs dels 193 països integrants de la OMS.

Normalment quan hi ha una pandèmia d'un nou virus aquest es virulent. La grip A de moment es lleu encara que si te una expansió massiva.

El que temen els científics es que el virus evolucioni i entri en contacte amb el virus de les aus H5N1, extremadament virulent i mortal i uneixi la seva facilitat de transmissió amb la virulència de l'aviar.

Recorden que la grip aviària, en el seu brot asiàtic de 2006 (H5N1) va acabar amb la vida del 60% dels infectats.

El H1N1 ha causat la mort del 0'5 % dels infectats, una letalitat inferior a la de la grip estacional.

La OMS, recorda que la imminent declaració de pandèmia no suposa la restricció en desplaçaments internacionals de persones, aliments o comerç en general.

La OMS recomana que s'elaborin vacunes tradicionals contra la grip estacional. La vacuna contra el A/H1N1 no està decidida.

S'han detectat 256 casos a España (el vuitè país del món).

Diumenge 7 de juny de 2009

Les dades oficials no reflecteixen la realitat, només els casos diagnosticats. Les comunitats més afectades són Madrid, Catalunya, Andalusia i València. Es comptabilitzen 291 casos a España.

Dimecres 10 de juny de 2009

La grip A es troba ja a 17 centres escolars i ha afectat a 121 alumnes.

Dijous 11 de juny de 2009

“La OMS a punt de declarar la pandèmia”

La directora fa consultes amb els països més afectats: EEUU (més de 13.000). Japó, Regne Unit i España (més de 300)

Divendres 12 de juny de 2009

“La primera pandèmia del s.XXI”

La OMS declara el màxim nivell d'alerta davant la expansió del H1N1. Afecta a 74 països i 29.000 persones amb 144 morts.

La fase 1 suposa que cap virus animal afecta a persones, la fase 2 que hi ha hagut infecció de persones per un virus animal.

La fase 3 es va declarar el 25 d'abril i suposa casos esporàdics o petits focus de malaltia, sense capacitat de transmissió de persona a persona.

La fase 4 es declara el 27 d'abril, implica que es comença a transmetre de persona a persona, en almenys dos països d'una regió de la OMS. La pandèmia es imminent.

La fase 6 es declara el 11 de juny de 2009, comença la pandèmia que implica un altre tipus de recompte de dades, a partir d'ara seran estadístics.

A Espanya hi ha 488 casos, que afecten a joves. Es el vuitè país amb més afectats.

Es la primera pandèmia declarada al món en 40 anys. L'anterior va començar a Hong Kong al 1967 i va provocar 500.000 morts.

Els experts creuen que no es repetirà la situació que va generar la grip de 1918 amb 30 milions de morts, ja que en aquell moment acabava la primera guerra mundial i faltaven antibiòtics.

Chan recorda que una pandèmia porta implícit que es propaga ràpidament i que si fa 50 anys això volia dir que tardava de 6 a 9 mesos en creuar el planeta perquè la majoria del transport era en tren o vaixell, avui en 24 hores un virus dona la volta al món.

El nou protocol de la OMS, preveu que els malalts s'aïllin voluntàriament a casa i que es tanquin escoles i llocs d'aglomeració. Es inútil restringir viatges, comerç.

Afecta més als joves, la qual cosa es una avantatge perquè són més forts però si es confirmen casos a Àfrica hi haurà més morts perquè hi ha grups de persones immunodeprimides.

Trinidad Jimenez va manifestar que Espanya destinarà més recursos a atendre els afectats que a detectar el virus.

El patró d'afectats per la grip A es joves del voltant de 20 anys, nois i el procés dura tres dies. Pràcticament ningú ha d'estar ingressat.

La Ministra recorda que de moment es pren com a referència per la vacunació, probablement a l'octubre els que es vacunen de grip estacional (30% de la població).

A l'hemisferi sud ha arribat l'hivern i es disparen el contagis.

Espanya té 488 casos, hi han 28.000 al món. 141 morts. 74 països

Dissabte 13 de juny de 2009

“Les grans farmacèutiques inicien la carrera per la vacuna de la grip A”

Al elevar al grau 6 (pandèmia) els laboratoris han iniciat una carrera contra rellotge per elaborar una vacuna per vendre als 193 països integrants de la OMS. La suïssa NOVARTIS ha sorprès a les seves competidores declarant que ja ha produït el primer lot de vacunes, les seves accions han pujat un 4%.

Les xifres d'infectats augmenten amb progressió geomètrica amb l'arribada de l'hivern a l'hemisferi sud.

Al món hi han 29.669 afectats, a 74 països, amb 145 morts

Dimarts 16 de juny de 2009

La declaració de pandèmia ha fet canviar els objectius dels governs : ja no es tracta de controlar l'expansió del virus (es impossible)sinó de mitigar les conseqüències en la població.

En aquesta etapa s'anomenen uns metges “sentinelles” als diferents hospitals que vigilaran l'evolució de la grip, especialment entre nens, majors de 65 anys i malalts crònics.

Dijous 18 de juny de 2009

Dos ports caribenys, Granada i Barbados impedeixen que un creuer de Pullmantur, amb 14 tripulants malalts de grip A atraquin al seu port, en el creuer hi van 1159 viatgers.

Diumenge 21 de juny de 2009

Els viatgers del Ocean Dream (Pullmantur) arriben a casa indignats: del creuer de nou dies previst només han atracat a dos ports.

L'epidemiòleg Joan Martínez, en unes declaracions, diu que la grip A la patirà un 40% de la població espanyola sense símptomes i un 20% amb símptomes.

Es registren 44.267 casos al món amb 180 morts i 512 casos a Espanya.

Dijous 25 de juny de 2009

Dos dones d'un creuer atracat a Barcelona de la companyia Navigator of the Seas tenen grip A. Els símptomes són greus i estan sent tractades amb antivirals al mateix vaixell que no modificarà el seu recorregut.

Dissabte 27 de juny de 2009

Un home de 32 anys, ingressat a Joan XXIII, per grip A està greu. L'home presentava problemes immunològics previs.

Una dona embarassada, que havia patit una infecció està ingressada a Madrid per grip A.

59.500 casos al món. 258 morts. 541 casos a España.

Diumenge 28 de juny de 2009

El Ministeri de Sanitat confirma el primer cas greu de grip A a España. Es tracta del jove de Tarragona, que té una pneumònia bilateral. Aquest pacient no havia viatjat mai a Mèxic. Pacient fumador actiu. No hi ha contagis al seu entorn. Tal com recorda el doctor Guix (Director de l'Agència de Protecció de la salut del Camp de Tarragona) ja va establir la OMS que no es pot seguir el rastre de propagació de la malaltia.

Es coneixen dades de la noia ingressada al Gregorio Marañón de Madrid, es tracta d'una jove de 19 anys, embarassada de 28 setmanes, amb pneumònia associada a la grip A. Aquesta noia era asmàtica.

Argentina està col·lapsada, a punt de declarar l'emergència sanitària que implica la mobilització de tot el personal sanitari i la compra directa de medicaments antivirals.

Dilluns 29 de juny de 2009

Es registren 551 casos a España. 65.460 al món amb 318 morts (2 morts a Europa).

Dimarts 30 de juny de 2009

Practiquen una cesària a la jove en estat greu a Madrid. La noia, d'origen magrebí, ingressada el 15 de juny, amb pneumònia es troba amb respiració assistida i avui se li ha practicat una cesària a les 28 setmanes.

L'home de Tarragona, ingressat el 20 de juny té una infecció respiratòria greu, per pneumònia agreujada per ser fumador.

Es registren 717 afectats a España, 70.893 al món, a 116 països i amb 311 morts.

Dimecres 1 de juliol de 2009

“ Una jove primera víctima mortal a causa de la grip A a España”

Daliah, la jove marroquí, primera víctima de grip A a España.

La ministra de sanitat signa un conveni a Granada entre el Ministeri, la Junta de Andalusia i els laboratoris Rovi per construir la primera planta espanyola per fabricar vacunes contra la grip estacional i la pandèmica.

Aquesta fàbrica estarà llesta al 2012 i podrà produir sis milions de dosis al mes. Abastarà Espanya, els països llatinoamericans i Africans.

Es registren 717 casos a Espanya, 38 a Catalunya.

Divendres 3 de juliol de 2009

Hi ha tres casos greus de grip A a Espanya.

A Tànger la família de Dalila Mimuni posa en dubte el que diuen els metges espanyols. Diuen que la jove no tenia grip abans d'ingressar a l'hospital i que no era asmàtica sinó una gran esportista.

Els diaris recorden que no s'han d'acostar les mans a la cara (ulls, nas i boca), que s'han de rentar les mans sovint, s'ha de procurar no estar amb malalts. El virus es fixa a zones humides (mucoses del nas, boca, ulls), s'incuba de 5 a 7 dies, que la complicació més freqüent que produeix es la pneumònia. El sol, més de 5 dies al medi ambient, el sabó i els antivirals acaben amb el virus i que les mascaretes són útils quan t'has infectat per no contagiar.

Dissabte 4 de juliol de 2009

Hi ha 776 casos a Espanya.

Ha tingut lloc una cimera a Mèxic sobre grip A. La Ministra de Sanitat defèn l'actuació mexicana en front la grip.

Reconeixen que la propagació de la grip es imparable i els països s'han de preparar per respondre als seus ciutadans.

Un grup de joves d'Alcanar, que havia estat a Mallorca de vacances, tornen a casa amb grip A. Els joves s'han que quedar a casa vuit dies. Encara que els símptomes son lleus es queixen de que se'ls tracta con "bichos raros".

Diumenge 5 de juliol de 2009

Argentina ha admès en plena campanya electoral que els afectats no són 1587 com venia dient sinó més de 100.000. S'acusa a Argentina de manca de transparència per interessos electoralistes.

Falta personal als hospitals, les clíniques privades no tenen antivirals, Cada Ajuntament i província actua com li sembla, no hi ha una bona coordinació estatal.

El diari recull la publicació del llibre de John Withington "*Historia Mundial de los desastres*" en que es parla de que la primera pandèmia de grip va ser al 1580, quan el virus va travessar Àsia i Àfrica i va arribar a Europa causant moltes

víctimes. El virus va ser nomenat llavors *influenza*, paraula italiana perquè es creia que es devia a una mala influència astrològica.

El pitjor brot arriba a finals de la Primera Guerra Mundial, el virus provoca més víctimes que la guerra. Durant el mes de febrer de 1918 afecta a vuit milions d'espanyols. La també anomenada "febre dels tres dies" tenia com a símptomes una febre de 40 graus i dolor muscular. La majoria se'n recuperava i es va anomenar "grip espanyola" perquè com España era neutral a la guerra es comunicaven els afectats no així a altres països per no donar dades a l'enemic.

La malaltia era lleu però quan va arribar l'hivern es va tornar més letal, derivant en pneumònia. La grip afectava especialment a gent jove, no a avis i nens. Mil milions de persones van tenir la malaltia, 70 milions de morts (10 milions van morir a la Primera Guerra Mundial). 170.000 van morir a España.

A partir d'aquesta grip molts països van millorar les seves condicions sanitàries i higièniques.

Dimarts 7 de juliol de 2009

Una dona de 52 anys, de Barcelona (amb obesitat i apnees del son) es la segona pacient hospitalitzada greu amb grip A. Aquest cas la dona ha derivat en pneumònia.

S'han confirmat 64 casos a Catalunya.

Dimecres 8 de juliol de 2009

Es detecten casos de grip A entre nens de 10 a 12 anys que estaven de colònies al Delta de l'Ebre.(Poble Nou del Delta)

Hi ha un altre brot entre nens de 11 a 15 anys en unes colònies d'estiu a Biscaia.

Divendres 10 de juliol de 2009

Mor a Gran Canària la segona víctima a España de grip A (un home de 41 anys)

Hi han 98.000 casos al món (10.500 a la UE) i 432 morts.

Argentina està col·lapsada 70 persones han mort. Es suspenen actes per por a contagis (festes pel 193 aniversari de la independència argentina d'Espanya)

Dissabte 11 de juliol de 2009

Un home de 31 anys, ingressat a Joan XXIII, segon cas greu de grip A a Tarragona.

Hi ha 27 persones al camp de Tarragona i 10 a terres de l'Ebre positius de grip A.

Els símptomes d'aquest segon cas són pneumònia bilateral amb insuficiència respiratòria.

El govern ha comprat 37 milions de vacunes, amb un cost de 226 milions d'euros i tres milions de dosis de Tamiflú, que costen més de 50 milions d'euros.

El doctor Guix (director de la Agència de protecció de la salut del Servei regional del Camp de Tarragona) diu que el sobrepès han estat constatat per la OMS com un factor que agreuja negativament l'evolució de la malaltia.

El protocol que es segueix es no fer analítiques a tots els sospitosos de grip A, sinó als que tenen problemes i també a l'atzar per saber com evoluciona el virus.

Dimarts 14 de juliol de 2009

El bebè de la primera víctima de grip A a Espanya mor per un error metge.(injectar en vena un medicament lacti que s'ha d'administrar per sonda nasogàstrica.)

Dimecres 15 de juliol de 2009

Una embarassada de guipuscoa es ingressada a la UCI amb grip A

Divendres 17 de juliol de 2009

Un home (71 anys) i una dona (33 anys) moren a Palma i Madrid per grip A (ja son 4 morts a Espanya). A Espanya hi ha 1.222 casos confirmats.

Dissabte 18 de juliol de 2009

La ministra de Sanitat Trinidad Jimenez, diu que la grip A podria provocar 8.000 morts aquest hivern, similar al nombre que provoca la grip comú. A Espanya hi ha 1280 casos, confirmats a data d'avui.

La OMS diu que la grip es propaga a una velocitat sense precedents. 135 països, 101.230 casos, 429 morts.

Diumenge 19 de juliol de 2009

El Prevencol CD 601 de Lanxess es mostra com un desinfectant eficaç per la grip A. Aquest producte que es la base de molts productes de neteja industrial, personal etc es mostra eficaç. Les seves vendes augmenten com l'escuma.

La UE es reunirà a l'octubre per parlar de vacunacions: grups de risc, dosis. A Espanya hi ha previsió de vacunar al 40% de la població.

Un dictamen conclou que Daliah, la primera víctima de grip va ser tractada correctament.

Els diaris alerten davant la insuficiència de plantilles als hospitals, mentre que a Europa hi ha 8 infermeres per cada 100 pacients a Espanya n'hi ha cinc. La Llei d'Ordenació de les Professions sanitàries establí una sèrie d'especialitzacions entre les infermeres que encara no s'estan desenvolupant.

Dilluns 20 de juliol de 2009

Itàlia es planteja ajornar l'inici de les classes per grip A. Espanya ja té 1309 afectats, quatre morts. Hi ha 128.273 casos al món i 681 morts.

Els bebès són un grup molt vulnerable a la nova grip.

Dimarts 21 de juliol de 2009

L'editorial del Diari de Tarragona, diu que la grip A es un repte sobrevingut per la societat espanyola. Hem de prevenir, en la mesura del possible i de fet es desconeixen les seves repercussions de cara a la tardor, quan el virus arribi amb tota la seva força.

Es fan previsions de mortalitat que son similars a les de la grip estacional(8000 morts).

Dimecres 22 de juliol de 2009

Tancament d'escoles com a mesura per combatre la grip A. La ministra Jimenez s'hi oposa i la OMS diu que cada país ha de prendre les mesures que consideri oportunes.

La grip ja es present als cinc continents.

Dijous 23 de juliol de 2009

Sanitat compra cinc milions més d'antivirals, elabora un pla perquè les empreses sàpiguen com reaccionar davant un possible nivell alt de contagi.

La vacuna de la grip tardarà més del que s'esperava. S'han de realitzar totes les comprovacions abans de posar-la massivament.

Dissabte 25 de juliol de 2009

Mor a Alacant la cinquena víctima de grip A a Espanya, que no havia arribat a ser diagnosticat i tenia problemes renals.

La nova grip està a 160 del 193 països de la OMS. 147.000 afectats, 858 morts.

Dilluns 27 de juliol de 2009

La grip arriba a internet on es succeeixen els *mails* que ofereixen "remeis miraculosos per la grip" i amaguen virus informàtics. Aquests correus suposen un 5% del *spam* que es troba a la red.

Dimarts 28 de juliol de 2009

La OMS recomana retardar el curs escolar en alguns països. La Generalitat no contempla aquesta mesura.

Hi ha 816 morts al món. La sisena víctima espanyola, un home de 53 anys d'Alzira (València) mor.

En l'article d'opinió del Diari, se'ns parla de garantir l'accés a la vacuna a totes les persones que estiguin dins el col·lectiu de risc que determini la OMS. Es diu que el món pot presentar diferències entre països pobres i rics, que es veuria en la taxa de mortalitat i que els països desenvolupats han de tenir cura d'aquesta situació.

Els grups de risc són embarassades, nen fins a 14 anys, malalts crònics i personal sanitari, així com el personal del serveis essencials bàsics.

Dimecres 29 de juliol de 2009

Sanitat amplia els professors la vacunació contra la grip A. Volen que s'ampliï la vacuna a nens majors de 14 anys, ja que conviuen als centres amb els menors i als seus professors.

Dijous 30 de juny de 2009

Mor a Albacete la setena víctima de grip A.

La consellera de Salut Marina geli diu que es fabricarà un xarop fet amb l'antiviral Osaltamivir per persones infectades de grip A, que fan els laboratoris catalans KERN i que s'utilitzarà per ajustar la dosis de nens. Fins ara les píndoles només eren de dosis per adults.

Divendres 31 de juliol de 2009

El Ministeri va treure ahir una guia en la que recomana evitar reunions, donar-se la mà, etc si la pandèmia creix.

Es recomana:

Teletreball, flexibilitat horària, millorar les infraestructures i la tecnologia de les comunicacions per el accés a clients que estan lluny.

Les empreses han de designar un coordinador i un equip de treball que planifiqui les tasques a fer en resposta a la pandèmia.

S'ha de modificar la freqüència de les reunions, evitar donar-se la mà i fer teleconferències. S'ha de crear un pla de comunicació per evitar temors entre els treballadors i informacions errònies. Els viatges de treball s'han de restringir a les zones geogràfiques afectades (ja siguin nacionals o internacionals)

Diumenge 2 d'agost de 2009

La setena víctima mortal a Espanya ha portat a les autoritats a una campanya de tranquil·litzar a la població. S'incentiven les baixes, es promou un cert "allunyament" social, el teletreball i la Ministra ha assenyalat que es vacunarà a menors de 14 anys, embarassades, malalts crònics, personal sanitari i mestres. El director del Centre Nacional de Grip de Valladolid, Raúl Ortiz, ha declarat que la grip afectarà entre un 20 i un 40% dels espanyols, que la població s'haurà de comportar de la mateixa manera que davant una grip estacional i ha recordat que aquesta grip produeix uns 3000 morts a l'any.

Amb referència a la vacuna la ministra diu que s'escurçarà el temps, de tal manera que

"ni siquiera se va a esperar la conclusión, posiblemente, de todos los ensayos clínicos necesarios".

Hi ha una interessant entrevista al dominical a Kary B. Mullis, premi Nobel de Química, que fa 20 anys va descobrir com replicar l'ADN, i va revolucionar la medicina i la genètica.

Mullis, bioquímic nord-americà de 64 anys, està investigant com l'organisme humà podria dirigir anticossos contra el virus de la grip A. Es queixa de que els avenços científics tarden molt en arribar als hospitals.

Dimarts 4 d'agost de 2009

L'Institut Dexeus recomana a les dones que han donat a llum i tenen grip A que continuïn donant el pit als seus bebès, ja que reforcen el seu sistema immunitari. La mare ha d'utilitzar una mascareta, totes les embarassades s'haurien de vacunar, han de baixar la febre amb paracetamol si estan malaltes ja que molts dels efectes negatius pel fetus es deuen a la febre.

Els dos afectats a Tarragona de grip A continuen ingressats greus a l'hospital un ingressat el 23 de juny d'un home de 32 anys, un altre el 6 de juliol de 31 anys.

La consellera de salut Marina Geli en una entrevista parla de la precipitació alhora de definir els grups de risc, i de la dificultat de gestionar la informació.

La Consellera diu que es la primera grip que tenim en una societat de informació global i hem de seleccionar la informació.

La grip gairebé no afecta a majors de 60 anys i aquesta es la gran diferència amb la grip estacional. En alguns joves provoca pneumònies greus. La vacunació dels menors de 14 no es per la gravetat de la malaltia sinó per disminuir-ne la propagació.

Es vacunarà un 30% de la població, quan hagi passat tots els controls de seguretat i sempre es més econòmic vacunar que patir la malaltia.

Sobre l'alerta social per grip A creu que aquesta alerta la generem entre tots en el món de la informació global.

Dimecres 5 d'agost de 2009

Una dona de 35 anys de Lloret de Mar a Girona, primera víctima de grip A a Catalunya. Hi han 162.000 afectats al món: La OMS diu que al final de la pandèmia es pot haver infectat el 45% de la població mundial.

Apareix un quadre comparatiu entre la grip A i la estacional

Divendres 7 d'agost de 2009

La OMS demana als països que administrin la vacuna de la grip A que extremin la vigilància ja que creu que la urgència farà suspendre els assajos clínics.

Un article d'opinió del Diari parla de la grip global, dona dades interessants sobre el que suposa una pandèmia d'un virus desconegut sobre la seva mutació en una societat, la del primer món acostumada a morir de vell.

La grip habitual mata entre 250.000 i 500.000 persones al món cada any. El nou virus té similituds amb la grip de 1918, que va sorgir a una caserna de Kansas i es va traslladar a Europa amb les tropes nord-americanes que participaven en la guerra.

La pandèmia va afectar entre el 20 i el 40% de la població mundial, especialment joves i va matar entre 25 i 50 milions de persones. En aquells moments no hi havia antibiòtics, que encara que no curen els virus, sí els bacteris que causen les complicacions posteriors com la pneumònia. A Espanya va afectar a 8 milions i van morir 150.000.

Fins 1957 no hi va haver una epidèmia important. L'anomenada "grip asiàtica", que va causar dos milions de morts en una població amb poca immunitat.

El 1968 va venir la grip de Hong Kong que va causar un milió de morts sobre tot entre gent gran.

En 1997, 1999 i sobre tot entre 2002 i 2003 hi va haver la grip aviària que va afectar a 8000 persones, amb 800 morts, encara que el virus segueix actiu i s'ha estès des d'Àsia a altres parts del món.

L'actual grip ens troba preparats i es tan lleu com ràpida en la seva propagació. Hem de conviure amb una pandèmia que pot estar entre nosaltres d'un a dos anys.

Dilluns 10 d'agost de 2009

L'hospital Joan XXIII ha estat designat per la Societat Europea de Medicina per coordinar els casos de grip A que arribin a les UCI. Si se sap perquè una minoria de casos es compliquen i quins son els millors tractaments, podrem evitar que la grip col·lapsi les UCI. El doctor Jordi Rello, cap del servei de medicina intensiva es qui ha rebut l'encàrrec de fer el registre.

ONMEDIC NETWORKS parla del programa instal·lat als hospitals on es registren els casos de grip A que arriben a la UCI i així tots poden consultar la seva evolució, i totes les dades referents al pacients. Entrar a aquesta base de dades de casos greus es voluntari. No es registren els casos lleus. A data d'avui hi ha 300 hospitals de 41 països.

La grip A modifica les pràctiques religioses a tot el món. A Mèxic es van suspendre les peregrinacions i misses. A la resta del món alguns països han suprimit l'abraçada al donar la pau o donar la hòstia sagrada a la boca. A Espanya no s'han modificat les pràctiques.

Dins el món musulmà també s'han fet recomanacions d'extremar la higiene, especialment en les peregrinacions.

Dimarts 11 d'agost de 2009

Novena víctima de grip A, una dona de 28 anys a valència.

Dijous 13 d'agost de 2009

Un home de 30 anys desena mort de grip A a Espanya. El jove era de Canàries i estava sa.

Dissabte 15 d'agost de 2009

Mor una embarassada per grip A a Castelló, onzena víctima a Espanya.

Diumenge 16 d'agost de 2009

El Diari recull un testimoni directe d'un home que va tenir la grip A. Va ser ingressat a la sisena planta de Joan XXIII i encara que els símptomes no van ser molt greus, dos dies de febre va acabar amb una pneumònia.

Dilluns 17 d'agost de 2009

El govern decidirà l'u de setembre si s'ajorna el començament del curs escolar per la grip A.

Dimarts 18 d'agost de 2009

Un nen d' 11 anys a Canàries primera víctima mortal infantil de la grip A. (número 12 d'Espanya).

La ministra diu que no s'establiran grups de risc fins que no tingui la vacuna i que no descarta vendre antivirals a les farmàcies.

Dimecres 19 d'agost de 2009

Els asmàtics tindran preferència per la immunització contra la grip A.

Els rabí israelià proposen dejunis, fer sonar la banya jueva, orar, etc per allunyar la grip A. Esperen que amb el seu bon comportament Déu allunyi la Grip A d'Israel. Els jueus també, però prenen mesures preventives i canvi de ritus que puguin afavorir la transmissió de la grip

Dijous 20 d'agost de 2009

El tamiflú, junt amb un anticoagulant pot produir embòlies. La OMS insisteix en que no hi haurà suficients dosis de vacuna.

Dissabte 22 d'agost de 2009

El doctor Rello Joan XXIII diu que la vacuna tindria sentit en les fases 3 i 4 de la pandèmia i que hauria de ser recomanada i no obligatòria. Recorda que a la grip estacional els hospitalitzats per grip són majors de 65 anys o menors de 2 i que amb grip A són menors de 65.

Diumenge 23 d'agost de 2009

Mor una altre magrebí embarassada, després d'una cesària a Sevilla i una dona de 50 anys a Algeciras i una embarassada de 39 anys a Sevilla.(14 víctimes)

La OMS diu que el 40% dels casos greus es donen en persones sanes, menors de 50 anys. La mort es deu a complicacions d'una pneumònia viral que destrueix els teixits pulmonars, no respon als antibiòtics i presenten complicacions al cor, ronyons o fetge.

La OMS diu que el pitjor està per arribar.

Dilluns 24 d'agost de 2009

Una jove de 20 anys de Granada amb obesitat mòrbida víctima 15 de la grip A.

Dimarts 25 d'agost de 2009

Una dona de 48 anys mor a Madrid amb obesitat mòrbida i diabetis, víctima 16.

Dimecres 26 d'agost de 2009

En l'editorial del Diari, diu que si institucions com l'Església recomanen no besar el sants, no utilitzar aigua beneïda i no donar-se la mà a missa en el

moment de la pau, la por de la gent està servida, sobre tot entre pares de nens petits, pàrvuls i a pocs dies de començar l'escola. La Ministra diu que solament es tancarà alguna escola molt puntualment i els metges aconsellen prevenció. Prevenció que entre els més petits es impossible d'aconseguir.

Tancar les escoles no contindria a la grip A, diu Joan Rello cap de la UCI de Joan XXIII.

El doctor explica que els pares han de ser conscient de que si el seu fill te febre no pot anar a l'escola i ha d'anar el pediatra. Les mesures de prevenció escolars passen per rentar-se sovint les mans, utilitzar mocadors de paper, tapar-se la boca al esternudar o tossir, i prendre vitamina C.

Segon Rello s'hauria de vacunar primer a personal sanitari, policia, militars i bombers. Catalunya està a una taxa de 70 infectats per cada 1000 habitants.

La Unió Europea prioritza vacunar a embarassades i malalts crònics, junt amb personal sanitari.

Els principals perfils de risc són:

Pacients amb immunosupressió (principalment els que reben quimioteràpia), pacients amb asma, obesitat, embarassades, pacients amb malalties cardíaques, respiratòries cròniques, diabetis, insuficiència renal, malalties hepàtiques, malalties neuromusculars.

Dijous 27 d'agost de 2009

Els centres escolars estan a l'espera del protocol davant el virus de la grip A. Els centres hauran d'informar a Sanitat quan un nen tingui febre de 38 graus o absències per quadres gripals.

Els col·legis de metges manifesten que no te sentit vacunar tota la població i que els grups prioritaris són els mateixos que els de la grip estacional, que mata molt més que aquesta i no es supera la vacunació del 40% de la població.

Una senyora de 86 anys ha mort a Zamora per grip A.

Divendres 28 d'agost de 2009

Mor un jove de 32 anys per grip A a Joan XXIII. Es la primera víctima mortal a Tarragona. Han mort 20 persones a Espanya de grip A.

La Organització Mundial per a l'Agricultura i la Alimentació (FAO) tem que el virus de la grip A s'estengui per explotacions avícoles de tot el món. Els països de la Unió Europea afronten la grip A amb diferents plans d'immunització:

França: vacunarà a tots els seus ciutadans. Si en un centre escolar, tres nens a una mateixa aula estan infectats per grip A, tancaran durant 7 dies el centre educatiu.

Regne Unit: vacunarà a tots els ciutadans. Prioritzant bebès i majors de 65 anys. S'estudiarà cada cas en particular el determinar possibles tancaments cautelars de centres educatius.

Alemanya: Vacunarà a 65 dels seus 80 milions d'habitants, gratis als grups prioritaris.

Itàlia: Vacunarà entre el 30 i el 40% dels seus ciutadans. La població de risc tindrà la vacuna gratuïta. Estudiarà cas a cas el possible tancament d'un centre escolar en cas d'infectats.

Àustria: vacuna al 100% dels ciutadans

Holanda: Vacunarà a tots els seus ciutadans

Bèlgica: vacunarà al 50% dels seus ciutadans

Portugal: vacunarà al 30% dels ciutadans

Espanya: Vacunarà al 40% de la població. Els malalts crònics són prioritaris, així com sanitaris i embarassades i nens fins a 14 anys, i el personal essencial (personal d'emergències, conductors d'autobús, taxistes). Encara no sap quines mesures prendrà a centres educatius.

El Diari explica el protocol d'actuació d'una gran empresa com la Caixa davant la grip A. La Caixa amb uns 30.000 empleats i uns 10,6 milions de clients.

Per prevenir han format un comitè de seguiment de la grip A, format per personal de diferents unitats: recursos humans, organització, qualitat, etc que decidiran si s'activa o es desactiva alguna de les mesures previstes en el pla.

El mecanisme d'actuació d'aquest comitè és el següent: un equip coordina i revisa les mesures que han d'assegurar la seguretat i salut dels treballadors. Junt amb les autoritats sanitàries establirà els nivells d'alerta dins l'empresa en funció de la incidència de la malaltia.

Esta previst anul·lar les reunions si la pandèmia s'intensifica, evitant que les persones estiguin en un espai reduït. Les reunions es substituirien per videoconferències.

Pel que fa al protocol de neteja, a partir de 1 de setembre, es subministraran mocadors reutilitzables als treballadors, es faran revisions extraordinàries als sistemes de refrigeració, etc.

Pel que fa al control de les absències es pretén que aquestes no pertorbin la bona atenció que reben els clients, per això han comprat 2000 portàtils perquè els empleats puguin treballar des de casa.

La Caixa adopta el que s'anomenen bones pràctiques, hi han cartels informatius a les oficines i *banners* en el seu portal d'internet i als caixers

automàtics. La Caixa proposa als seus clients utilitzar internet, fer consultes a través del mòbil, etc, per evitar haver d'anar a les oficines.

Dissabte 29 d'agost de 2009

La grip A es la causant del 90% de les gripes que patirem. Vist el succeït a l'hemisferi sud, la grip A s'imposa a la estacional.

El sector turístic d'aquells països que en depenen econòmicament ha demanat ser vacunat de grip A amb prioritat. La OMS diu que no te sentit restringir els desplaçaments però entre la crisi econòmica i la pandèmia molts països es veuran afectat amb un descens d'un 3% del seu Producte Interior Brut (PIB). A les Illes caribenyes es parla d'una afectació del 30 o del 40% de les seves economies.

El President Zapatero diu que Espanya començarà a vacunar al mateix temps que Europa, quan L'Agència Europea del medicament doni llum verda.

Diumenge 30 d'agost de 2009

La OMS creu que no hi haurà vacunes suficients, que els governs s'han de preparar pel pitjor, que sis de cada deu morts són persones sanes, sense patologia prèvia i que moren en cinc o set dies.

El virus viatja ràpidament i a Mèxic on han mort 184 persones de 21.000 infectats ja preveuen un milió d'infectats pel proper hivern.

El doctor Fernando Vizcarro, President del Col·legi de metges de Tarragona, en una entrevista al Diari de Tarragona, diu que la grip A te una mortalitat inferior a la estacional, parla de l'hemisferi sud que ja ha passat l'hivern i hi ha hagut 2.400 morts en tot el món, mentre que la estacional a Espanya causa entre 1.500 i 3000 morts a l'any.

Aquesta grip té més impacte social perquè el 90% dels afectats són menors de 65 anys, el contrari al que passa amb la grip estacional. Considera essencial la prevenció i la informació de la població. La grip dona febre entre 38,5 graus i 40, tos, mal de cap, malestar general i dura tres dies, si a partir del quart no es millora s'ha d'anar a l'hospital.

Es important no prendre aspirina per baixar la febre, perquè les pneumònies bilaterals que provoca la grip son hemorràgiques, s'ha de prendre paracetamol i ibuprofè.

Una mesura adequada es rentar-se les mans sovint. No te sentit portar mascareta pel carrer.

Encara que les polítiques de vacunació no son similars a tots els països, cada un decideix tenint en compte el seu clima i circumstàncies particulars. El virus es menys virulent amb la calor.

Tancar escoles no es una solució pel problema social que es crearia tenint en compte l'estructura espanyola. En cas extrem es pot demanar als metges jubilats si estarien disposats a cobrir les deficiències sanitàries.

Dimarts 1 de setembre de 2009

La ministra diu que els nen menors de 14 anys s'exclouen dels grups de risc per ser vacunats. No s'endarrerirà l'inici del curs.

Antoni Trilla, cap del servei d'epidemiologia de l'hospital Clínic aconsella afrontar la grip com qualsevol altre i que el 95% dels casos seran lleus.

Un estudi de Adecco diu que la grip tindrà un cost laboral de 1000 milions d'euros per les empreses espanyoles. Un 12% dels treballadors causaran baixa. Destaca també que solament les gran multinacionals i empreses més importants tenen un pla de prevenció. Les autonomies decidiran en quins casos tanquen les aules.

La grip estacional es vacunarà del 15 de setembre al 7 d'octubre. La grip A a finals d'octubre i començaments de novembre. Entre un 15 i un 20% de la població es vacunarà, els grups de risc són : embarassades, malalts crònics, personal sanitari, personal de serveis essencials (policia, bombers, protecció civil). Al desembre la vacuna es pot vendre a farmàcies igual que els antivirals.

Dijous 3 de setembre de 2009

El consell general de metges diu que Espanya te una epidèmia de por, la grip A te respostes exagerades, per motius econòmics i inclús polítics (Juan José Rodríguez, President del Consell).

La Ministra reconeix que "quizá estamos exagerando un poco" quan es tracta d'una malaltia amb menys incidència que la grip estacional però que l'administració ha de posar tots els mitjans possibles davant aquesta primera pandèmia del s.XXI.

Els metges diuen que les mesures presses per l'administració són les correctes, que aquesta grip serà més lleu que la estacional i que l'únic que estem fent es terroritzar al 10% d'hipocondríacs que hi ha a Espanya.

Divendres 4 de setembre de 2009

El conseller d'Educació Ernest Maragall diu que la grip A no es una amenaça. Els alumnes amb grip hauran de quedar-se a casa una setmana. Si els col·legis detecten un cas sospitós avisaran als pares perquè recullin al nen, com passa sempre que tenen febre. Mentrestant es mantindrà al menor aïllat en el centre escolar.

Els centres escolars extremaran la neteja i la higiene, evitaran que els nen comparteixin vasos, instruments musicals, material escolar, que es tapin la boca al esternudar o tossir, etc. Diu el Conseller que amb una borsa de 53.000 interins apuntats, no faltaran professors. Les escoles no es tancaran.

Ja són 23 els morts a Espanya.

Els diaris recorden els símptomes: més de 38 graus, dificultat respiratòria, mal de cap, moqueig, dolor muscular, mal de coll, malestar general, possibles vòmits, possibles diarrees.

Prevenció: cobrir boca i nas al esternudar, evitar tocar ulls, nas i boca, rentar-te les mans freqüentment amb aigua i sabó durant 15-20 segons, ventilar les habitacions, tirar els mocadors de paper a la brossa, evitar saludar donant la ma o petons, no compartir objectes personal ni d'higiene, netejar freqüentment les superfícies i objectes d'ús comú.

Els grups de risc són: dones embarassades, persones amb obesitat mòrbida, malalts crònics cardiovasculars (excepte hipertensió arterial), malalts crònics de malalties respiratòries (inclòs l'asma moderat/greu) diabètics, malalties de la sang (hemoglobinopaties o anèmies moderades/greus), insuficiència renal, persones sense melsa, malalts hepàtics, malalts de malaltia neuromusculars, immunodeprimits, nens i adolescents amb tractaments prolongats amb aspirina.

Recorden que més contagi no vol dir més gravetat de la malaltia.

Diumenge 6 de setembre de 2009

El sector de la hostaleria de Tarragona no ha pres mesures preventives davant la grip A. L'Associació d'hostaleria diu que quan el govern els recomani les mesures a adoptar ho faran.

A Madrid un restaurant es pioner en prendre mesures : els cambrers retiren el servei amb tovallons de paper, els plats i coberts estan protegits, el personal es renta les mans a consciència i controla que cap dels cambrers estigui servint amb febre.

Dilluns 7 de setembre de 2009

Una dona de Ceuta, víctima número 25 de la grip

Dimecres 9 de setembre de 2009

Sanitat autoritza un test en nens de la vacuna de la grip A. Un laboratori provarà el fàrmac en 400 persones d'entre 6 mesos i 17 anys. Fa una setmana la ministra deia que no serà necessari vacunar als nens i ara autoritza a Glaxo SmithKline que provi amb nens el prototip de vacuna.

A Europa i Espanya mai s'ha vacunat als nens sobre la grip, excepte si tenen malalties prèvies que ho aconsellin.

La ministra va dir que, en principi, no es vacunarien els menors de 14 anys, per la qual cosa resulta "xocant" aquesta decisió.

Els 400 nens han estat seleccionats a quatre comunitats autònomes, a Catalunya no, i les famílies han accedit voluntàriament. Els nens seran observats els propers sis mesos per veure la seva reacció.

Dijous 10 de setembre de 2009

Els metges preveuen hospitalitzar a 4.700 tarragonins per grip A. Diuen que un terç de la població la patirà i que solament un 2% podria tenir complicacions que requereixin hospitalització. En un comunicat Fernando Vizcarro President del Col·legi de Metges de Tarragona donava aquesta informació. També diuen que encara que la grip A es més contagiosa que la estacional, es més lleu.

A la demarcació de Tarragona, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya hi ha 788.895 persones, el que en la pitjor de les situacions hi hauria un 30% d'afectats es a dir 236.700 malalts. Un dos per cent (4.733 persones) podrien requerir hospitalització.

La pandèmia es benèvola, ja que han mort al món 2800 persones, quan la grip estacional mata solament a Espanya entre 1.500 i 3000 persones a l'any.

Recomanen a la població medicar-se i vacunar-se solament en casos "greus" o si s'està en un col·lectiu de risc. En principi, nens i embarassades no serien col·lectius a vacunar segons el col·legi de metges de Tarragona. La vacunació contra la grip s'iniciarà 15 dies abans del previst aquest any.

Hi ha un quadre interessant en que compara un refredat, amb la grip estacional i la A.

Febre: el refredat no presenta febre o unes dècimes la grip estacional sempre presenta febre de 38 o 39 graus, durant dies. La grip A sempre presenta febre de 38 a 40 graus i s'inicia abans i de forma intensa.

Cefalea: al refredat es ocasional i a la grip estacional i A intensa i des de l'inici.

Malestar general: es mínim en el refredat i intens i molest a la grip estacional i a la A.

Mal d'ossos: no es dona en el refredat i es molt freqüent a les dues gripes

Debilitat i cansament: no es dona al refredat però sí a la grip. La grip estacional de dos a tres setmanes i en la A dura menys d'una setmana.

Congestió nasal es dona en tots tres

Esternuts freqüents en tots tres.

Tos: en tots però en la grip A es més intensa i constant, més contagiosa.

Coll: en un refredat està ressec i dolorós a la grip estacional i A hi ha molèsties lleus.

Malestar de pit: es lleu al refredat i molt intens a la grip estacional i A.

En quan a les complicacions posteriors, pneumònia a la grip estacional es pneumocòccica i en la A afecta als dos pulmons i es molt greu en un petit nombre de malalts.

En quan a la mortalitat l'estacional mata 500.000 persones cada any al món i la A es calcula que a menys.

El refredat no te complicacions posteriors.

Divendres 11 de setembre de 2009

Coincidint amb l'inici del curs escolar, es fan sessions informatives a les escoles sobre mètodes de prevenció .

Les Conselleries de Salut i Treball preveuen que la grip A no causi més baixes laborals que la grip comú.

El govern enviarà un pla d'actuació i prevenció a més de 16.000 empreses. Treball demana flexibilitat amb els empleats que hagin de cuidar un malalt.

El índex de mortalitat es d'un per cada 1000 casos. Les malalties respiratòries causen un 5% de les baixes laborals i s'espera una incidència similar amb la grip A.

El protocol, segons les Conselleres, passa per tenir les dependències netes i ventilades, fer servir tovalloles de paper. Anticipar-se tenint substituïts per les feines, i ajustant la seva producció (si per exemple, es fan mocadors de paper). Finalment s'han de tenir bons modals, tapar-se la boca al esternudar, tenir sempre sabó al lavabo.

Dissabte 12 de setembre de 2009

Dos morts a Valladolid i Murcia (ja són 27).

La grip A està desplaçant a la estacional segons la OMS, a finals d'octubre pot arribar la vacuna diu la ministra Jimenez.

Dimarts 15 de setembre de 2009

Una lliçó sobre la grip A marca l'inici del curs a les escoles.

Es comença a vacunar de la grip estacional.

Dijous 24 de setembre de 2009

La nova grip està desplaçant a l'estacional, el 90% dels virus gripals són AH1N1.

Vacunar-se contra la grip estacional, aquest any no te gaire sentit afirmen els experts.

Juan Gervás Professor de la Universitat Autònoma de Madrid, diu que pesar la grip A es una vacuna pels propers 50 anys. Si s'utilitza vacuna s'ha de vacunar cada any. Els antivirals provoquen efectes secundaris lleus com vòmits, desgavellaments intestinals i fins a un 18% alteracions neuropsiquiàtriques, pel que aquests medicaments han estat prohibits, per exemple al Japó.

En una entrevista a Xavier Castells, director mèdic de l'hospital del Mar de Barcelona, diu que els polítics haurien de deixar de parlar cada dia de la grip A, això fa atemorir a la gent, quan en realitat parlem d'una malaltia lleu en la majoria dels casos.

Dissabte 26 de setembre de 2009

Els menors de 14 anys han estat els més afectats en la setmana del 13 al 19 de setembre, encara que el ministeri no els considera grups de risc.

Dimarts 29 de setembre de 2009

Els fumadors tenen el doble de probabilitats de tenir la grip, agreuja les infeccions respiratòries i facilita l'entrada de virus al interior dels pulmons i per tant les pneumònies.

2. Model d'enquesta

ENQUESTA

Edat:

Sexe: M F

Ocupació:

1. Coneix l'existència de la grip A?

Si
No

2. En cas afirmatiu segueix la seva evolució?

Si
No

3. Si la segueix, per quin mitjà rep informació?

- Premsa
- Ràdio
- Televisió
- Internet

Altres:

4. Coneix el nombre d'afectats a Espanya per la grip A, en cas afirmatiu hem podria dir un nombre aproximat?

Si
No

5. Segons la informació obtinguda, a Espanya hi ha hagut alguna mort?

Si
No

6. Creu que és una malaltia:

Molt greu
Greu
Lleu

7. Segons la seva opinió, la grip A és com:

La grip
Un refredat
La Salmonel·losi
La Sida
Una Pneumònia

8. Creu que les autoritats sanitàries estan adoptant les mesures adequades per controlar aquest brot de grip?

Si
No
No ho sé

9. En cas positiu o negatiu raoni la seva resposta?

10. Coneix a alguna persona que hagi patit aquesta malaltia?

Si
No

11. Coneix els símptomes de la grip A?

Si
No

12. En cas afirmatiu, podria enumerar alguns símptomes?

13. Pren alguna mesura preventiva respecte a la grip A?

Si
No

14. Si les pren, quines?

15. Ha canviat algun hàbit de la seva vida a conseqüència de la grip A?

Si
No

16. Quin hàbit ha canviat?

17. Creu que aquesta malaltia justifica l'alarma social que ha provocat?

3. Model d'entrevista

ENTREVISTA

DADES PERSONALS

Nom:

Edat:

Estudis i formació:

Ocupació:

Feina desenvolupada:

PREGUNTES

1. Incideix la pandèmia de grip A en el desenvolupament de la seva feina?
2. Han canviat els protocols de feina en el seu lloc de treball com a conseqüència de la grip A?
3. Quan va tenir coneixement de l'existència de la pandèmia de grip A?
4. Ha tractat algun cas de grip A? Quin tractament ha aplicat?
5. Quins creu que són els mitjans de prevenció més eficaços?
6. Com actuen les autoritats sanitàries respecte la grip A?
7. Les autoritats sanitàries estan actuant, segons el seu punt de vista, de la manera més adequada? Per què?
8. Quina creu que serà l'evolució d'aquesta pandèmia?

4. Transcripción de las entrevistas

Nombre: Luis Hernando del Castillo

Edad: 56 años

Estudios y formación: Licenciado en Medicina

Ocupación: Médico UVI

Trabajo realizado: médico UVI

1.- “En el momento actual no. Puede repercutir, si se generalizan las ausencias laborales entre compañeros que se prolonguen durante una semana”

2.- “No. El protocolo actual es: si hay síntomas de gripe (Fiebre, más tos, más síntomas de infección de las respiratoria) hay que aislar al paciente en el domicilio de 5 a 7 días, controlando el médico de cabecera como sigue el proceso infeccioso”

3.-“Me enteré del brote originario en México y EEUU en marzo de este año”

4.-“Sí, un enfermo con PER (+) y sintomatología de insuficiencia respiratoria que precisó intubación y ventilación mecánica. Se le trató con un antibiótico de amplio espectro y tamiflú (oseltamivir) 75mgr cada 12 h durante 5 a 7 días.

5.- “Los medios de prevención de transmisión de los pacientes que han sido confirmados por PCR específica a virus Influenza A están establecidos y se basan en un estricto aislamiento en el hospital y en seguir las medidas de autoprotección señaladas para el personal sanitario.

6.-“Las autoridades han establecido el protocolo que debe seguir-se a todos los niveles: asistencia primaria, hospitales, etc. Existen médicos centinela que siguen la evolución de la gripe en los hospitales pero hay que tener en cuenta que el primer responsable es el médico de cabecera que ha de diagnosticar y evaluar al paciente. Al centro de asistencia primaria es donde acuden la mayoría de enfermos que no están en situación crítica (dificultad respiratoria, etc). Los protocolos de las autoridades se basan en elementos científicos porque están asesorados por médicos.”

7.- “Sí. La manera de afrontar la enfermedad en sí y los protocolos establecidos son correctos técnicamente. También incluyen la vacunación. El trabajo de los médicos centinela es fundamental para actuar correctamente en una epidemia”.

8.-“Posiblemente se produzca un pico de infección masiva al inicio del otoño e invierno. Usaremos la experiencia de México, USA y sobre todo de Chile. Es un virus caracterizado por la facilidad de contagio y escasa gravedad, en líneas generales, en líneas generales tanto el aislamiento como la hospitalización, están alrededor de un 20% del total.

Nombre: Pedro Hipólito Romo Gonzalez

Edad: 55 años

Estudios y formación: Licenciado en Medicina

Ocupación: Médico

Trabajo realizado: Perito médico. Asistencia médica en viajes.

1.- "Sí"

2.- "Sí. Hay más medidas higiénicas y información constante sobre la gripe"

3.- "En abril de 2009"

4.- "No"

5.- "Los medios de prevención más eficaces son la higiene, la educación sanitaria y la vacunación"

6.- "Creo que las autoridades están dando palos de ciego"

7.- "Creo que no, porque falta información real y hay falta de previsión asistencial en los hospitales. Puede haber problemas de atención si realmente hay un pico de casos en otoño. Si los datos que tenemos ahora son reales no se entiende el gran alarmismo generado a todos los niveles"

8.- "La pandemia tendrá una evolución como la de la gripe estacional. Solamente en caso de haber complicaciones conlleva en algunos casos neumonías graves. El problema del virus es que es muy contagioso y afecta a comunidades (colegios, campamentos, cuarteles, et.)"

Nombre: Francisco Bru Gorraiz
Edad: 53 años
Estudios y formación: médico especialista en dermatología.
Ocupación: área de salud pública
Trabajo realizado: Ayuntamiento de Madrid

1.- “No directamente”

2.- “No”

3.- “Desde finales de marzo de 2009”

4.- “No”

5.-“El medio de prevención más eficaz es aislar al enfermo y aislar-lo para evitar contagios. Mantener una buena higiene es fundamental para prevenir cualquier enfermedad. Tengo dudas sobre la vacuna, se esta haciendo rápido, es anual, no se (...) si el Ministerio las compra y para tranquilizar a la población recomendaran poner-las al menos a los grupos de riesgo. Personalmente no voy a vacunarme. La mayoría de los médicos no solemos hacerlo”

6.-“Se han implementado planes de actuación a nivel Estatal, de la Comunidad y Municipal”

7.- “si, técnicamente. La utilización de la enfermedad para hacer política es lo que no me parece correcto. Tampoco la importancia en prensa y las declaraciones contradictorias de representantes de organizaciones como la OMS o el Ministerio de Sanidad”

8.- “Es de esperar un número elevado de casos. La gripe no parece tener más problema que una gripe estacional si no muta el virus”

Nombre: Carlos Yebenes Ardanaz

Edad: 50 años

Estudios y formación: Médico

Ocupación: SAMUR en Madrid

Trabajo realizado: SAMUR

1.- “si, Al SAMUR llegan casos críticos. Pueden llegar insuficiencias respiratorias”

2.- “Si, se ha incrementado la higiene, en casos sospechosos se aísla al enfermo y atendemos con la mascarilla puesta”

3.-“En abril”

4.- “No”

5.- “El mejor medio de prevención es la higiene y el aislamiento del sospechoso de gripe A. La vacuna se esta elaborando de una manera precipitada. Habrá que ver si la gripe estacional convive con la gripe A el próximo otoño, porque dos vacunas de virus gripal en tan poco tiempo... Personalmente creo que no me vacunaré. No es una enfermedad con secuelas tiene complicaciones que derivan en neumonía pero en una número casi insignificante de casos teniendo en cuenta el total de contagiados”

6.- “Las autoridades notifican los casos para controlar la pandemia. Aunque están asesorados técnicamente de una manera correcta, no entiendo algunas declaraciones que aparecen en la prensa como las de la ministra que parece que tenga que replantear cuales son los grupos de riesgo cuando ya están establecidos y evidentemente son los mismos a nivel mundial.”

7.- “Si, en cuanto potencian la higiene y la prevención. No en cuanto exageran sobre una enfermedad que no es grave, en principio y utilizan la salud como arma política.”

8.- “Creo que la evolución de la gripe A será mejor que la de la gripe estacional. Habrá muertos pero parece, por los datos que tenemos hasta ahora, que menos de los que provoca la gripe estacional, aunque el virus de la gripe A es mucho más contagioso. Hay otras enfermedades que deberían preocuparnos más (aumento de obesidad, diabetes no controlada, etc). Si como parece es más grave en personas con problemas de inmunodepresión o patología previa, habrá que ver como se comporta el virus en Latinoamérica o en África.”

Nombre: Susana Franco Jiménez
Edad: 38 años
Estudios y formación: Licenciada en medicina y cirugía
Ocupación: Médico
Centro de Trabajo: SOLIMAT (Mutua Laboral)

1.- “Actualmente no incide en mi trabajo, pero es posible que en un par de meses afecte directamente por falta de personal médico”

2.- “La empresa esta creando protocolos para afrontar las posibles consecuencias de la gripe”

3.- “No”

4.- “Hay que tomar medidas higiénico-sanitarias para minimizar el contagio”

5.- “Evitando el contacto directo con los afectados, tomar precauciones en general en la vida social y respetar las medidas higiénico sanitarias recomendadas.”

6.- “Las autoridades toman las medidas preventivas más adecuadas posibles pero se manipula la información. La gripe afectará probablemente a aquellos con patologías de base, igual que la gripe estacional. La neumonía bilateral producida es más grave pero se da en un número de casos mínimo si tenemos en cuenta la gran facilidad del virus para extenderse.”

7.- “Las autoridades han de realizar campañas informativas sencillas, veraces, nunca alarmistas y creo que hay una buena dosis de alarmismo injustificado, al menos por los datos sobre la enfermedad de los que ahora disponemos información.”

8.- “Creo que la evolución de la enfermedad no generará muchos problemas. La capacidad de reacción a este tipo de virus, farmacológicamente hablando es suficiente gracias a los antibióticos, si no hay mutaciones.

Nombre: Montse Ardanaz Esteban
Edad: 42 años
Estudios: Licenciada en Medicina
Ocupación: Médico de familia
Centro de trabajo: SOLIMAT (Toledo)

1.- “sí”

2- “De momento no”

3.- “En marzo 2009”

4.-“No”

5.- “La utilización de pañuelos desechables, el lavado frecuente de las manos, el aislamiento de los casos confirmados y el cubrirse la boca y nariz al toser y estornudar es fundamental.”

6.- “Las autoridades dan información sobre prevención y manera de actuar en caso de necesitar asistencia sanitaria”.

7.- “No. Creo que no mejora la prevención. Tenemos la información pero la gente de la calle sigue actuando como siempre. Informar continuamente sobre nuevos casos o fallecimientos me parece una manera de alarmar a la población. No se actúa de la misma manera con la gripe estacional o con otras enfermedades.”

8.- “En otoño aumentarán los casos por las condiciones climatológicas y en consecuencia los fallecimientos. La enfermedad a mi entender es leve”.

Nombre: Eva M. Alonso Portero
Edad: 35 años
Ocupación: Enfermera
Ocupación: enfermera de Rayos
Centro de Trabajo: La Zarzuela

1.- “Se han extremado las medidas preventivas”

2.- “Al ser un hospital privado, se ha creado un grupo de trabajo para establecer un protocolo. Se basará en el que se está llevando a cabo en los hospitales públicos. De momento no hemos tenido ingresos por gripe A.”

3- En abril de 2009.

4.- “No”

5.-“Utilizar todos los EPIS correctamente, aunque a primera vista parezca innecesario”

6.- “No lo sé”

7.- “Creo que hay confusión porque lo que ha aprendido la gente es la teoría sobre prevención. Creo que aunque algunos se han concienciado de la necesidad de taparse la boca al toser o estornudar, de usar pañuelos de papel, etc no todo el mundo lo hace. Es difícil cambiar las costumbres. Creo que la prensa esta alarmando exageradamente a la población. Utilizar la enfermedad para hacer sensacionalismo no es ético.

8.- “Llegará un momento en que la pandemia no será noticia y dejaran de hablar de ella”

Nombre: Raquel Hernández Cid
Edad: 37 años
Estudios y Formación: Enfermería
Ocupación: Enfermera
Centro de trabajo: Princesa Sofía

1-“No, de momento”

2-“Sí”.

3-“Mayo-Junio 2009”.

4-“No”.

5-“Lavado de manos frecuente y extremar el resto de medidas higiénicas”.

6-“Creo que alarman a la población sobre si habrá o no vacunas suficientes, con la información de las muertes, etc”

7-“Hasta ahora y debido a la alarma social creo que se han visto desbordados. Actualmente han tomado medidas adecuadas”.

8-“Creo que la incidencia será mayor que la gripe común, ni si mutara el virus, por eso dudo de la conveniencia de la vacuna, ya veremos que ocurre en otoño”.

Nombre: Almudena Gorraiz Martín

Edad: 42 años

Estudios y Formación: Medicina General

Ocupación: Medico de mutua laboral

Centro de trabajo: Matepsa Medico asistencial y control la mutua de accidentes laborales

1-“No, de momento”

2-“No”

3-“En la primavera pasada”.

4-“No”

5-“Creo que es bastante difícil prevenir la propagación. La prevención pasa por estar en una situación de salud lo mejor posible, evitando tóxicos (tabaco), haciendo ejercicio y comiendo sano y evidentemente tomando las medidas higiénicas habituales.”

6-“Creo que se ha provocado una excesiva alarma por los medios de comunicación y no se ha sabido atajar. Actualmente pienso que se está coordinando mejor los métodos de actuación, que al principio en el mes de marzo o abril”.

7-“Actualmente se está pendiente de los resultados en otros países que están en plena efervescencia para ir adaptando las medidas a tomar. Esto me parece correcto”.

8-“Como la de otras gripes, pero algo mas contagiosa, porque no existe inmunidad frente a ella, al ser un virus nuevo”.

Nombre: Héctor Cossío Yañez
Edad: 40
Estudios y Formación: Licenciado en medicina
Ocupación: Medico
Centro de trabajo: Summa 112 y mutua solimat

1-“Si”

2-“SUMMA 112 si, mutua SOLIMAT no”

3- “Finales de abril del 2009”.

4- “Si, tamiflú”

5- “Una buena información a la población, sencilla y machacona para que se extremen las medidas higiénicas”

6- “de manera conservadora”

7- “No, porque se ha especulado demasiado sobre el tema, las cadenas de televisión han infundado muchas dudas e inquietudes en la población y la información real, llega a cuentagotas.”

8:- “La gripe tendrá un pico de virulencia el próximo otoño y invierno. Es un virus de fácil contagio pero leve. Las complicaciones existen en cualquier enfermedad y el número de muertos, la mayoría con patologías previas no es significativo. Si las costumbres higiénicas logran calar entre la población habremos logrado un avance importante “.

“Tengo mis reservas sobre la vacuna. En grupos de riesgo puede ser positiva”

Nombre: Mercedes Bru Gorraiz
Edad: 50 años
Estudios y formación. Licenciada en farmacia
Ocupación: farmacéutica
Trabajo realizado: dispensación de recetas

- 1.- “Si. La gente acude a la farmacia, preguntan y debes mantenerte al día”.
- 2.- “De momento no”
- 3.- “En marzo a través de los medios de comunicación.”
- 4.- “No”
- 5.- “Lavado de manos, evitar el contacto con los posibles enfermos, no beber del mismo recipiente que otro (botellón) o compartir objetos personales.
- 6.- “Actúan sobre la marcha, sin saber que evolución tendrá la pandemia”
- 7.-“Están actuando aceptablemente. Hay declaraciones contradictorias. Creo que la prensa si actúa con poca ética hablando de la pandemia como si fuera un virus incurable y de momento hablamos de una gripe”.
- 8.- Los contagios se incrementaran en otoño, invierno pero parece que la evolución de la enfermedad es leve. No me preocupa. Dudo que me vacune. Tampoco suelo hacerlo de la gripe estacional. Probablemente si lo haría si estuviera entre un grupo de riesgo. La prensa dejará de especular con la gripe cuando haya noticias más interesantes de las que hablar.

Nombre: Maria Teresa Cataluña Ballesteros
Edad: 48 años
Estudios y Formación: enfermera
Ocupación: enfermera
Centro de trabajo: Hospital Carlos III de Madrid

1.- “Si, la gripe A incide directamente en mi trabajo ya que el hospital Carlos III está dedicado a enfermedades infecciosas y ha sido pionero en atender casos de gripe A en Madrid. Aunque se cerró una planta (200 camas) para posibles casos de gripe ha habido muchos problemas y protestas de enfermos ya que la mayoría tienen enfermedades inmunodepresoras como el sida, etc y no querían compartir hospital con enfermos de gripe A”

2.- “Si, seguimos un protocolo muy estricto: hay que ir a las habitaciones con todo el material necesario, sin olvidar absolutamente nada. Hay que llevar los EPIS dobles, es decir, dos guantes, bata, protección para los pies. Gafas de seguridad. Hay un contenedor en la habitación en el que se deshecha el primer par de guantes antes de salir y otro fuera donde se deshecha el segundo par, la protección para los pies, las gafas y la bata. Se rocía constantemente el ascensor, los contenedores y el mobiliario con un desinfectante llamado vikon. La basura de estos contenedores se quema diariamente.”

3.-“Desde el inicio en marzo”

4.- “si, antivirales y antibiótico”

5.-“La prevención más eficaz es extremar las medidas higiénicas para la población en general. A nivel sanitario aunque se extremen las medidas como el virus es muy contagioso es difícil no contraerlo. Muchas de mis compañeras han tenido gripe A, yo diría que un 40% entre auxiliares de enfermería y enfermeras. En una semana había pasado y ninguna ha tenido mayor complicación. Ningún paciente ha muerto en el hospital hasta ahora de gripe y la mayoría fueron ingresados porque tenían alguna enfermedad que agravó las secuelas de la gripe con neumonías que precisaban control hospitalario”.

6.- “Creo que las autoridades actúan correctamente ante la pandemia. Se están tomando más medidas de las necesarias teniendo en cuenta que para la mayoría de las personas será leve, en la Comunidad de Madrid, los enfermos que no tienen complicación son aislados en su casa y controlados por el médico de cabecera. Caso que en su casa solo tengan un lavabo y convivan con más personas, se les ingresa en el hospital. Para los enfermos que viven solos existe un servicio de catering de la Comunidad que diariamente les lleva la comida a casa.

Hay muchos infectados pero no es una enfermedad que me preocupe.”

7.-“Por la manera de afrontar la pandemia creo que hacen lo técnicamente correcto pero como en España hace muchos años que no se da una pandemia (1918) y hay alarma social, el gobierno se ve presionado a sobreactuar. La

pandemia le va a salir carísima al Estado. En material hospitalario, vacunas extras, etc. que se suman al que ya tenemos habitualmente”

8.- “La evolución de la pandemia creo que en otoño habrá un pico de casos, de hecho nos han modificado a todos las vacaciones en el hospital previendo esta circunstancia. Con la llegada de la vacuna quizás bajen las muertes, que tampoco son alarmantes si las comparamos con las que causa la gripe estacional a la que ya no hacemos “caso”.

En cuanto a la vacuna creo que es importante poner-la si perteneces a un grupo de riesgo, si no yo francamente no me la pondría. Pasas la gripe y ya está. Cada año tienes que vacunarte y si muta el virus la vacuna ya no es efectiva al cien por cien.”

Nombre: M. Pilar del Olmo Rubio
Edad: 46 años
Estudios y formación: enfermera
Ocupación: enfermera de consulta del Centro La Moraleja
Centro de Trabajo: Hospital la Moraleja (Sanitas)

1.- "sí"

2.-"Si han cambiado los protocolos de actuación. "

3.- "En abril de 2009"

4.- "No ha entrado ningún caso en el centro"

5.-"Los medios de prevención, siempre son positivos, sobre todo extremar la higiene en nuestra vida social (lavar-nos las manos después de saludar-nos, tapar-nos la boca al toser o estornudar, mantener una mayor higiene de los elementos comunes como ascensores, autobuses, etc), pero creo que en situación de pandemia, con un virus tan extremadamente contagioso muchas personas cogerán la gripe A".

6.-"Las autoridades actúan lo mejor que pueden, de todas maneras esta situación es nueva en España. Creo que se le está dando a la gripe demasiada importancia, sobre todo teniendo en cuenta que es un virus con una evolución, normalmente, leve"

7.-"Creo que actúan adecuadamente, dan mucha información sobre prevención, pero se habla demasiado de la gripe y la población se alarma".

8.-"Creo que habrá más contagios en otoño. La experiencia de Sudamérica nos servirá para organizarnos".

Nombre: Marta Cataluña Ballesteros
Edad: 44 años
Estudios y formación: enfermería
Ocupación: enfermera de planta
Centro de Trabajo: Hospital La Zarzuela (Sanitas)

1.- "Sí"

2.- "Todavía no, la empresa esta elaborando un protocolo basado en el de los hospitales públicos".

3.- A primeros de abril.

4.- Si, con tamiflu y antibióticos.

5.- "La mejor prevención es mantener medidas de higiene pero es necesario que estas medidas se mantengan en todos los aspectos de nuestra vida y por parte de todas las personas para ser efectivas. De todas maneras si ganamos en concienciación de la gente para dar la importancia que merecen a las medidas preventivas, esta campaña del gobierno habrá servido para mucho"

6.-"Creo que actúan en coordinación con las Comunidades Autónomas y dejándose asesorar por técnicos pero se mezclan estas intenciones con otras finalidades políticas, lo que no me parece correcto".

7.-"Las autoridades actúan correctamente pero la prensa ha estado especulando y alarmando a la gente innecesariamente."

8.-" El punto álgido está por venir pero creo que no debemos preocuparnos en exceso. Normalmente los pacientes responden bien al tratamiento y solamente en algunos casos hay complicaciones que requieran hospitalización. La gripe estacional también requiere hospitalización en algunos casos".

Nombre: Montse Rojas Pérez
Edad: 37 años
Estudios y formación: Licenciada en Medicina pediatra
Ocupación: médico adjunto UCIN
Centro Hospital La Moraleja (Sanitas)

- 1.- “No directamente”
- 2.- “Se han extremado las medidas preventivas i han cambiado protocolos de actuación”
- 3.- “En abril”
- 4.- “No”
- 5.- “Los mismos que con cualquier otro tipo de gripe.”
- 6.-“Actúan como pueden. Le han dado demasiada importancia. Los medios de comunicación tratan el tema exageradamente.”
- 7.- “Lo adecuado es hacer campañas preventivas, si la gente se concienza con las medidas preventivas puede que las apliquen a otros ámbitos sanitarios más prevenibles que un virus gripal de fácil transmisión y en situación de pandemia”
- 8.- “La pandemia se intensificará en otoño-invierno. No creo que llegue a ser muy grave, si no muta el virus”. La vacuna, se recomendará, ya que la OMS lo hace, solo en casos de pertenecer a un grupo de riesgo.

Nombre: Maria de los Angeles López Casona
Edad: 32 años
Estudios y formación: enfermera
Ocupación: enfermera

1.- "Sí"

2.-"Sí"

3.- "Hace unos meses, en abril."

4.- "sí. Con Tamiflú"

5.- "Lavarse las manos. Cubrirse la boca y nariz al estornudar con un pañuelo de papel desechable. Evitar el contacto físico cuando se sospecha que alguien tiene gripe, quedarse al menos una semana en casa cuando se tiene gripe.

6.-"Las autoridades dan información sobre prevención y proporcionaran la vacunación en su momento."

7.-"No están actuando adecuadamente. La vacuna tiene efectos secundarios, en este momento y parece que haya prisa por administrarla. Se habla más en televisión de gripe A que entre la gente de la calle."

8.-"Supongo que muchos de aquellos que no se vacunen la pasaran ya que el contagio es fácil"

Nombre: Maria Pinilla Roz
Edad: 36 años
Estudios y formación: ATS
Ocupación: enfermera
Centro de trabajo: Mutua laboral SOLIMAT

1.- “No, de momento”

2.- “No en mi trabajo”

3.- “desde abril”

4.- “No”

5.- “Lavarse las manos a menudo, taparse la boca y nariz al toser o estornudar, usar pañuelos desechables.”

6.- “Actúan correctamente, siguiendo las indicaciones de la OMS”.

7.-“Como he dicho, las autoridades siguen las recomendaciones internacionales. Creo que es la prensa la que esta actuando con poca ética en este tema, asustando a la gente”

8.- “Creo que habrá muchos contagios a partir del otoño, pero si el virus no muta la enfermedad es leve, salvo complicaciones que también se dan en la gripe estacional”.

Nombre: Ana Soto Coval
Estudios y formación: Enfermera
Ocupación: Enfermera
Centro de Trabajo: Mundial Assistance

1.- “No, me ocupo de las fichas de los pacientes”

2.- “No”

3.- “En marzo o abril, no lo recuerdo”

4.-“No”

5.-“ La higiene (lavarse las manos, taparse la boca al toser o estornudar, usar pañuelos de papel). Aunque muchas personas tengan cuidado, otras no hacen caso de las recomendaciones, es necesario concienciar a la gente para que prevenga en todos los ámbitos sanitarios. La campaña del gobierno será útil para que todos tomemos conciencia de esa necesidad.”

6.- “Creo que adecuadamente”

7.- “Creo que lo que no es adecuado es que cada día, si no hay noticias más importantes se hable de la gripe. Cada día mueren personas de enfermedades más graves y también contagiosas. Hay muchos intereses políticos, de hecho parece que haya sido el tema de debate en la campaña electoral europea. Y la prensa lo único que hace es alarmar: que no habrá vacunas, que las vacunas tienen efectos secundarios, etc. Creo que si se ponen las vacunas serán seguras. Otra cuestión es que nos las pongamos si no estamos en un grupo de riesgo.”

8.-“La evolución es que habrá más contagios este invierno. Si faltan muchas personas al trabajo habrá problemas, pero la enfermedad no creo que deba preocuparnos”

Nombre: Jorge Zarzo Torre
Edad: 52 años
Estudios y Formación: Licenciado en Medicina
Ocupación: Médico
Centro de Trabajo: Mundial Assistance

1.- “No”

2.-“No”

3.-“en abril”

4.-“No. Yo valoro si un asegurado nuestro, que ha tenido un problema médico estando de viaje fuera del país, puede viajar de vuelta a España o no y en que condiciones”

5.- “El observar medidas de higiene es positivo. La gente debería estornudar siempre tapándose la boca y la nariz. Lavarnos las manos también es recomendable. La prevención no es todavía una idea muy extendida socialmente. Son necesarias más campañas desde la administración”.

6.- “Han actuado con un gran despliegue de medios: aislamiento en urgencias, dedicar espacios en hospitales solamente a enfermos de gripe A, compra de más antivirales, vacunas, etc”.

7.- “Creo que técnicamente actúan de manera correcta. Sobran declaraciones en la prensa que generan alarmismo. Sobra la politización que se hace de la gripe. Sobra tanta actuación alrededor de una enfermedad que aunque se transmite con facilidad, en principio, es leve”

8.- “Si no muta el virus es como el de la gripe estacional. Habrá más contagios en otoño y invierno”

Nombre: Luisa Morcillo Rábago
Edad: 42 años
Estudios y formación: enfermera
Ocupación: enfermera
Centro de Trabajo: MATEPSS

1.- “No”

2.- “Sí”

3.- “En mayo. En abril hice parte de mis vacaciones y no miré la prensa, ni la televisión”

4.- “No”

5.-“La prevención pasa por extremar la higiene, y por vacunar cuando dispongamos de la vacuna.”

6.- “Actúan con exageración, pero la actitud de la prensa es todavía más preocupante.”

7.-“Creo que debería haber más coordinación entre las sanidades europeas. No debería haber diferencias respecto número de personas a las que vacunar obligatoriamente. No debería haber diferencia respecto a grupos de riesgo, etc. Me preocupa la carrera de las industrias farmacéuticas por tener lista la vacuna tan rápido. Me preocupa que España se ofrezca a hacer pruebas de vacunas en niños, si en principio no se vacuna de gripe a niños, excepto en casos de patología que lo aconseje. Creo que con la pandemia estamos perdiendo el norte. Servirá de ensayo para reajustar determinados mecanismo de coordinación sanitaria, que no se revisan habitualmente.

8.-“La evolución será leve en nuestro país, con muchos contagios en el otoño-invierno, muertos, siempre hay muertos como consecuencia de la gripe aunque afecta a colectivos de ancianos y en este caso a personas más jóvenes. Hay que estudiar como se comporta el virus, si muta, etc. Hay muchas preguntas sin resolver sobre la pandemia. Ya veremos lo que ocurre.”